

Forslag

til

Lov om ændring af lov om plantenyheder og flere andre love

(Miljø- og Fødevareministeriets lovkompass og obligatorisk digital kommunikation m.v.)

§ 1

I lov om plantenyheder, jf. lovbekendtgørelse nr. 10 af 4. januar 2017, foretages følgende ændringer:

1. Lovens *titel* affattes således:

»**Lov om plantenyheder og EF-sortsbeskyttelse**«.

2. Efter § 2 indsættes i *kapitel 1*:

»§ 2 a. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte de regler eller træffe de beslutninger, som er nødvendige for anvendelsen af Den Europæiske Unions forordninger om EF-sortsbeskyttelse.«

3. I § 9, *stk. 1*, indsættes som *3. og 4. pkt.*:

»Nævnet kan lade afprøvning udføre af private juridiske personer. Den private juridiske person er undergivet nævnets instruktion og tilsyn under udførelsen af afprøvningen.«

4. I § 19, *stk. 2*, ændres »Stk. 2« til: »Stk. 1«.

5. I § 22 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3*. Ministeren stiller sekretariatsbistand til rådighed for Plantenyhedsnævnet. Ministeren kan henlægge varetagelsen af sekretariatsbistanden til private juridiske personer. Den private juridiske person er undergivet ministerens instruktion og tilsyn i forbindelse med varetagelse af opgaver, som er henlagt efter denne bestemmelse.«

6. *Overskriften* før § 25 affattes således:

»*Formålsbestemte betalinger*«

7. § 25 affattes således:

»§ 25. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om betaling af gebyr til dækning af udgifter i forbindelse med optagelse af sorter i Plantenyhedsregisteret, jf. § 10.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om betaling for behandling af anmeldelser, jf. § 3, *stk. 4*, og ved forlængelse af beskyttelsesbrevets gyldighed, jf. § 12, *stk. 2*, samt afprøvning, jf. § 9, *stk. 2*.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om opkrævning af beløb, der er nævnt i *stk. 1 og 2*, herunder at opkrævning kan foretages af private juridiske personer direkte hos sortsejer.

Stk. 4. Betalingsforpligtelser, der er fastsat ved forordning inden for lovens område, i denne lov eller i regler udstedt i medfør af denne lov, og som ikke betales rettidigt, tillægges, medmindre andet er fastsat i Den Europæiske Unions retsakter, en årlig rente, der svarer til den fastsatte referencesats i renteloven med tillæg fra forfaldsdagen at regne. Den tillagte rente udgør dog mindst 50. kr. For rykkerbreve betales et gebyr på 100 kr., som reguleres med tilpasningsprocenten i lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste med 10 delelige kronebeløb.«

8. I § 26 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»*Stk. 4.* I regler, der fastsættes efter § 2 a, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i regler fastsat af Den Europæiske Union om EF-sortsbeskyttelse, herunder at visse overtrædelser er undergivet privat påtale.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

9. I § 28 ændres »stk. 3« til: »stk. 1«.

§ 2

I lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet, som ændret ved § 57 i lov nr. 338 af 2. april 2019 om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag, foretages følgende ændringer:

1. I § 19, nr. 5, ændres »77-89« til: »77-83, 85-88«.

2. I § 19 indsættes som nr. 9 og 10:

»9) Klager over afgørelser, der indbringes for nævnet efter § 22 i lov om planter og plantesundhed m.v.

10) Klager over afgørelser, der indbringes for nævnet efter § 23 a i lov om plantenyheder og EF-sortsbeskyttelse.«

§ 3

I patentloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 90 af 29. januar 2019, foretages følgende ændring:

1. I § 46 a, stk. 2, indsættes efter »lov om plantenyheder«: »og EF-sortsbeskyttelse«.

§ 4

I lov om drift af landbrugsjorder, jf. lovbekendtgørelse nr. 958 af 10. juli 2017, foretages følgende ændringer:

1. *Overskriften* før § 10 affattes således:

»Bekæmpelse af kæmpebjørneklo«.

2. § 10, stk. 1, ophæves.

Stk. 2 og 3, bliver herefter stk. 1 og 2.

3. § 10, stk. 2, der bliver stk. 1, affattes således:

»Ministeren kan fastsætte regler om bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af kæmpebjørneklo, herunder om behandling af arealer med forekomst af heraf.«

4. I § 10, stk. 3, 1. pkt., der bliver stk. 2, 1. pkt., udgår »flyvehavre og«.

5. I § 10, stk. 3, 2. pkt., der bliver stk. 2, 2. pkt., udgår »af disse arter«.

6. Efter § 12 indsættes før overskriften før § 13:

»Obligatorisk digital kommunikation

§ 12 a. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Miljø- og Fødevarerministeriet om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør heraf, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse efter denne lov anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

Stk. 4. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør heraf er et krav, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 5. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 5. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om opfyldelse af underskriftskrav, jf. stk. 4.«

§ 5

I landbrugsstøtteleven, jf. lovbekendtgørelse nr. 231 af 22. marts 2018, foretages følgende ændring:

1. § 1 a affattes således:

»§ 1 a. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Miljø- og Fødevarerministeriet om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør heraf, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse efter denne lov anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

Stk. 4. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør heraf er et krav, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 5. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 5. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om opfyldelse af underskriftskrav, jf. stk. 4.«

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft 14. december 2019, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Samtidig ophæves lov nr. 301 af 10. maj 1995 om anvendelse af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om EF-sortsbeskyttelse.

Stk. 3. § 4, nr. 6 og § 5 træder i kraft 1. januar 2020.

Stk. 4. Regler fastsat i medfør af § 10, stk. 2 og 3, i lov om drift af landbrugsjorder, jf. lovbekendtgørelse nr. 958 af 10. juli 2017, tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven for 2019 og § 1 i lov nr. 301 af 10. maj 1995 om anvendelse af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om EF-sortsbeskyttelse forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye regler.

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund
3. Lovforslagets indhold i hovedtræk
 - 3.1. Miljø- og Fødevareministeriets lovkompass
 - 3.1.1. Samling af hjemmelsgrundlaget vedr. den immaterielle beskyttelse af plantenyheder
 - 3.1.1.1. Gældende ret
 - 3.1.1.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser
 - 3.1.1.3. Lovforslagets indhold
 - 3.1.2. Adskillelse af reguleringen af uønskede plantearter
 - 3.1.2.1. Gældende ret
 - 3.1.2.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser
 - 3.1.2.3. Lovforslagets indhold
 - 3.1.3. Henlæggelse af opgaver i forbindelse med plantenyhedsbeskyttelse m.v. til private juridiske personer
 - 3.1.3.1. Gældende ret
 - 3.1.3.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser
 - 3.1.3.3. Lovforslagets indhold
 - 3.2. Obligatorisk digital kommunikation
 - 3.2.1. Gældende ret
 - 3.2.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser
 - 3.2.3. Lovforslagets indhold
4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgere
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten og internationale forpligtelser
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er først og fremmest at samle regelgrundlaget vedr. den immaterialretlige beskyttelse af plantenyheder på Miljø- og Fødevareministeriets ressortområde med henblik på at understøtte første fase af udmøntningen af Miljø- og Fødevareministeriets lovkompass om udarbejdelse af

en samlet plantelov. Det foreslås, at lov nr. 301 af 10. maj 1995 om anvendelse af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om sortsbeskyttelse (herefter EF-sortsbeskyttelsesloven) indarbejdes i lov om plantenyheder, jf. lovbekendtgørelse nr. 10 af 4. januar 2017 (herefter plantenyhedsloven). Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, 2 og 8, og afsnit 3.1.1.

Herudover foreslås det, at plantenyhedsloven suppleres med bestemmelser, der gør det muligt at henlægge opgaver, der har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed, til private juridiske personer. Med forslaget indarbejdes den eksisterende hjemmel i tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven 2019 til at henlægge opgaver inden for plantenyhedsbeskyttelse til den erhvervsdrivende fond TystofteFonden. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3 og nr. 5-7 og afsnit 3.1.3.

Formålet med lovforslaget er endvidere at give ministeren for fødevarer, fiskeri, og ligestilling hjemmel til at fastsætte krav om obligatorisk digital kommunikation til og fra Miljø- og Fødevarerministeriet (Landbrugsstyrelsen) via portalløsninger i en del af ministeriets lovgivning, som ikke tidligere eller kun i begrænset omfang har indeholdt hjemmel hertil. De foreslåede bestemmelser om obligatorisk digital kommunikation er udformet efter samme model, som findes i anden lovgivning på Miljø- og Fødevarerministeriets område eksempelvis § 16 a i lov om dyrkning m.v. af genetisk modificerede afgrøder, jf. lovbekendtgørelse nr. 28 af 4. januar 2017.

Der henvises til lovforslagets § 4, nr. 6 og § 5 og afsnit 3.2.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med det samtidig fremsatte forslag til lov om planter og plantesundhed m.v. (herefter planteloven), der samler de gældende regler i lov om frø, kartofler og planter, jf. lovbekendtgørelse nr. 12 af 4. januar 2017 (herefter frøloven), med de gældende regler i lov om planteskadegørere, jf. lovbekendtgørelse nr. 14 af 4. januar 2017 (herefter planteskadegørerloven), og reguleringen af hjemmehørende plantearter, der er uønskede, som er reguleret i medfør af lov om drift af landbrugsjorder, jf. lovbekendtgørelse nr. 958 af 10. juli 2017 (herefter driftsloven).

Den foreslåede samling af regler i nye plantelov og den foreslåede samling af regelgrundlaget vedr. den immaterialretlige beskyttelse af plantenyheder i nærværende lovforslag medfører et behov for at foretage konsekvensændringer i anden lovgivning, som f.eks. lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevarerklagenævnet (herefter klagenævnsloven) og patentloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 90 af 29. januar 2019. De nødvendige ændringer af den øvrige lovgivning foreslås samlet i nærværende lovforslag. Der henvises til lovforslagets §§ 2 og 3 og § 4, nr. 1-5.

Herudover indeholder lovforslaget to mindre ændringer i plantenyhedsloven, der udelukkende er af lovteknisk karakter. Der henvises til lovforslaget § 1, nr. 4 og 9.

2. Lovforslagets baggrund

Miljø- og Fødevarerministeriet igangsatte i efteråret 2015 et større regelforenklingsarbejde rettet mod både den eksisterende og fremtidige lovgivning på miljø- og fødevarerområdet. Formålet med arbejdet er at styrke retssikkerheden ved at gøre lovgivningen nemmere at overskue for borgere og virksomheder og lettere at administrere for myndigheder.

En del af regelforenklingsarbejdet var udarbejdelsen af et forslag til en mere enkel, klar og sammenhængende lovstruktur på miljø- og fødevarerområdet - også kaldet "lovkompasset".

Som led i dette arbejde blev der i foråret 2016 nedsat et ekspertpanel, der fik til opgave at vurdere Miljø- og Fødevarerministeriets forslag til en fremtidig struktur for miljø- og fødevarerlovgivningen. Ekspertpanelets anbefalinger vedrørende den fremtidige lovstruktur blev offentliggjort i december 2017.

Miljø- og Fødevareministeriet har i den fremtidige lovstruktur på landbrugsområdet foreslået at samle bestemmelser om frembringelse og beskyttelse af plantenyheder, produktion og salg af frø, kartofler og planter samt sikring mod indførelse og udbredelse af planteskadegørere i Danmark i en central plantelov. Af ekspertpanelets anbefalinger fremgår en opfordring til at overveje samspillet mellem reguleringen i driftsloven med anden lovgivning på Miljø- og Fødevareministeriets ressortområde, herunder eksempelvis regler om bekæmpelse af uønskede plantearter.

Forberedelse, udarbejdelse og gennemførelse af et så omfattende og ambitiøst lovarbejde vil tage en årrække. Miljø- og Fødevareministeriet har derfor valgt at gennemføre den foreslåede samling af regler i to faser, hvoraf dette lovforslag sammen med det samtidig fremsatte forslag til lov om planter og plantesundhed m.v. udgør første fase. Det er på sigt hensigten, at bestemmelserne i lov om plantenyheder indarbejdes i den foreslåede lov om planter og plantesundhed m.v.

Det fremgår af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi for 2016-2020 "Et stærkere og mere trygt digitalt samfund", at et af de tre mål for udviklingen mod en mere digital offentlig sektor de kommende år er, at det digitale skal være let, hurtigt og sikre god kvalitet. De fem initiativer under den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi indebærer bl.a., at borgere/virksomheder skal tilbydes et bedre overblik over deres sager, og at alle meddelelser fra det offentlige er digitale.

Landbrugsstyrelsen har i sin strategi "Nemt, enkelt og til tiden" et særligt strategisk indsatsområde om "Digitalisering i Centrum". Indsatsområdet indeholder en række projekter, som f.eks. etableringen af en ny kundeportal, der samordner al kommunikation med styrelsens kunder. Kundeportalen skal gøre kommunikationen mellem kunder og LBST mere tydelig og intuitiv, og skal erstatte de forskelligartede løsninger, som stilles til rådighed i dag.

Opfyldelse af målsætningerne i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi og realiseringen af de forudsatte gevinster og effekter af Landbrugsstyrelsens digitaliseringsplan i styrelsens strategi forudsætter, at det ikke skal være frivilligt, men obligatorisk, at kommunikere med Miljø- og Fødevareministeriet via ministeriets portalløsninger. Ved at fjerne manuelle rutiner og papirhåndtering frigives tid og ressourcer hos virksomheder/borgere og det offentlige. Ligeledes vil det øge mulighederne for automatisering og forenkling af de bagvedliggende forretningsprocesser.

3. Lovforslagets indhold i hovedtræk

3.1. Miljø- og Fødevareministeriets lovkompass

3.1.1. Samling af hjemmelsgrundlaget vedr. den immaterielle beskyttelse af plantenyheder

3.1.1.1. Gældende ret

Konventionen til beskyttelse af nye plantesorter (UPOV-konventionen) indeholder den internationale beskyttelse af planteforædleres rettigheder.

Planteforædling drejer sig basalt set om at ændre plantesorternes genetiske sammensætning, så de passer til landbrugets og forbrugernes behov, f.eks. i form af højt udbytte, eftertragtede pryddplanter, bedre smag, sygdomsresistent eller næringsværdi.

Formålet med UPOV-konventionen er at sikre, at medlemsstaterne i deres nationale lovgivninger anerkender planteforædlerens arbejde ved at indrette retssystemet således, at de kan få en eneret til den nye plantesort på basis af en række ensartede og klart definerede principper.

Beskyttelsen af planteforædleres rettigheder er en anden slags beskyttelse end den, der kendes fra patentsystemet, som er det almindelige immaterialretlige system til beskyttelse af innovationer af teknisk karakter (en sui generis beskyttelse). Dette skyldes til dels, at plantenyheder som opfindelse har svært

ved at leve op til patentrettens krav om, at en opfindelse skal adskille sig væsentligt fra tidligere opfindelser, jf. patentlovens § 2, stk. 1, og at planteområdet ikke anses for egnet til en så stærk eneretsbeskyttelse, som patentretten yder, på grund af planteområdets store samfundsmæssige betydning.

Den eneretsbeskyttelse, der opnås på området, omfatter krav på en licensafgift fra brugere af sorterne, også i de tilfælde, hvor der er tale om foreringen af plantenyheder til erhvervsmæssig brug i egen drift (såkaldt farm saved seed). I modsætning til andre former for immaterialretlig beskyttelse, så kan alle videreudvikle de beskyttede sorter, hvilket indebærer, at andre forædlere kan gøre brug af sorten til videre forædling uden at skulle betale licens til sortsejeren. Dette sikrer en fortsat udvikling af de tilgængelige genetiske ressourcer og dermed, at der hele tiden skabes nye og bedre sorter til landbruget og forbrugerne.

UPOV-konventionen administreres af en mellemstatslig organisation med hovedkvarter i Geneve (UPOV). UPOV udvikler og udgiver en række teknisk dokumenter. Disse dokumenter indeholder diverse retningslinjer, herunder retningslinjer for sortsafprøvning med definition af afprøvning af plantenyheders stabilitet, ensartethed og selvstændighed (SES), samt afprøvningsprotokoller for enkeltarter.

UPOV-konventionen er implementeret i Danmark ved plantenyhedsloven og på EU-plan ved Rådets forordning nr. 2100 af 27. juli 1994 om EF-sortsbeskyttelse (herefter EF-sortsbeskyttelsesforordningen).

Rettighedsbeskyttelsen efter EF-sortsbeskyttelsesforordningen forvaltes af EF-Sortsmyndigheden (CPVO), der er et EU-agentur, som har til huse i Angers, Frankrig.

Det fremgår af EF-sortsbeskyttelsesforordningens artikel 3, at EF-sortsbeskyttelsesforordningen ikke indskrænker EU-medlemsstaternes ret til at meddele national sortsbeskyttelse, hvorfor plantenyhedslovens sortsbeskyttelsessystem eksisterer som et parallelt system til EF-sortsbeskyttelsen efter EF-sortsbeskyttelsesforordningen.

Efter artikel 288 i Traktaten for Den Europæiske Unions Funktionsmåde (herefter TEUF) er en forordning almengyldig. Den er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat. EF-sortsbeskyttelsesforordningen skal således ikke implementeres i dansk ret. Dog fremgår det af EF-sortsbeskyttelsesforordningen artikel 107, at medlemsstaterne skal træffe alle egnede foranstaltninger til at sikre, at der for krænkelser af EF-sortsbeskyttelse indføres de samme straffebestemmelser, som for krænkelser af tilsvarende former for national ejendomsret.

Det følger af plantenyhedslovens § 26, stk. 1 og 3, at krænkelser af sortsejers rettigheder efter plantenyhedsloven § 16 eller regler fastsat i medfør heraf, straffes med bøde. De pågældende overtrædelser er undergivet privat påtale, jf. § 26, stk. 1 og 3, 2. pkt. Herudover følger det af § 16, stk. 2, nr. 1, at en sortsejer, der ikke betegner plantenyheder med det godkendte sortsnavn eller undlader at efterkomme påbud meddelt af ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter plantenyhedslovens § 20, stk. 1, straffes med bøde. Endelig kan overtrædelse af bestemmelser om navngivning af plantenyheder fastsat af ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i bekendtgørelse nr. 942 af 11. august 2015 om plante-sortsnavne, straffes med bøde, jf. § 7 i bekendtgørelse om plantesortsnavne fastsat i medfør af plantenyhedslovens § 26, stk. 3.

Efter EF-sortsbeskyttelsesloven § 1, stk. 1, er ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiget til at fastsætte bestemmelser, der er nødvendige for anvendelsen her i landet af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om EF-sortsbeskyttelse. Efter EF-sortsbeskyttelseslovens § 1, stk. 2, er ministeren endvidere bemyndiget til at fastsætte straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forordningerne om EF-sortsbeskyttelse, samt at visse af overtrædelserne er undergivet privat påtale. Efter EF-sortsbeskyttelseslovens § 1, stk. 3 er der hjemmel til at pålægge juridiske personer strafansvar.

Bemyndigelsen i EF-sortsbeskyttelseslovens § 1, stk. 2, er udmøntet i bekendtgørelse nr. 630 af 20. juli 1995 om straf for overtrædelse af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om EF-sortsbeskyttelse.

3.1.1.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser

Det er Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at reguleringen i EF-sortsbeskyttelsesloven og plantenyhedsloven har en naturlig sammenhæng, da begge regelsæt udspringer af UPOV-konventionen.

Herudover indeholder plantenyhedsloven allerede i dag en bestemmelse i § 26 d, hvorefter plantenyhedslovens §§ 26 a – 26 c også finder anvendelse ved krænkelse af plantenyheder, der er beskyttet i medfør af forordningen om EF-sortsbeskyttelse.

Det er ministeriets vurdering, at en samling af reguleringen af den immaterielle beskyttelse af plantenyheder på ministeriets ressortområde vil bidrage til en øget overskuelighed for borgerne og virksomheder.

3.1.1.3. Lovforslagets indhold

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling med en ny bestemmelse i plantenyhedslovens § 2 a bemyndiges til at fastsætte de regler og eller træffe de beslutninger, som er nødvendige for anvendelsen af Den Europæiske Unions forordninger om EF-sortsbeskyttelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 2. Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af EF-sortsbeskyttelseslovens § 1, stk. 1.

Den Europæiske Unions forordninger om EF-sortsbeskyttelse er efter TEUF artikel 288 umiddelbart gældende i medlemsstaterne. Det kan dog være nødvendigt eller hensigtsmæssigt at udstede nationale regler til supplerende af en forordnings bestemmelser, f.eks. hvis forordningen giver medlemsstaterne adgang til at vælge mellem flere angivne løsninger. Der kan desuden være tale om udstedelse af regler af mere administrativ art.

Det foreslås endvidere, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i et nyt stk. 4 i plantenyhedslovens § 26, hvorefter det gældende stk. 4 bliver til stk. 5, bemyndiges til at fastsætte straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forordningerne om EF-sortsbeskyttelse, og til at fastsætte, at visse overtrædelser er undergivet privat påtale, jf. lovforslagets § 1, nr. 8. Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af EF-sortsbeskyttelseslovens § 1, stk. 2.

Efter plantenyhedslovens § 26, stk. 4, der bliver til stk. 5, kan der pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Endeligt foreslås det, som konsekvens af forslaget om samlingen af reguleringen af den immaterielle beskyttelse af plantenyheder på ministeriets ressortområde, at plantenyhedslovens titel ændres til lov om plantenyheder og EF-sortsbeskyttelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 1.

Forslaget om samlingen af reglerne vedrørende den immaterialretlige beskyttelse af plantenyheder på Miljø- og Fødevareministeriets ressortområde og ændringen af titlen på lov om plantenyheder, medfører behov for at foretage konsekvensændringer i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet og patentloven. Der er alene tale om konsekvensændringer af lovteknisk karakter. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets §§ 2 og 3.

3.1.2. Adskillelse af reguleringen af uønskede plantearter

3.1.2.1. Gældende ret

Efter driftslovens § 10, stk. 1, træffer ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bestemmelse om, hvilke plantearter der skal anses for uønskede, fordi de kan skade afgrøderne, naturen eller landskabet.

Bemyndigelse til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling til at føre en optegnelse over uønskede plantearter omfatter både hjemmehørende og invasive plantearter, der er uønskede, fordi de kan blive eller er blevet truende enten for de dyrkede afgrøder eller for den hjemmehørende natur.

Ved hjemmehørende plantearter forstås naturligt forekommende plantearter, der ikke er indført af mennesker. Flyvehavre, der er en ukrudtsplante af græsfamilien, er et eksempel på en hjemmehørende plantearter. Flyvehavre har en stor spredningsevne, da kernen spredes på mange måder, f.eks. med vind, vand, fugle og via diverse landbrugsmaskiner.

Ved invasive arter forstås introducerede arter, der truer den hjemmehørende flora og fauna. Ved introducerede arter forstås arter, der ikke naturligt har forekommet i Danmark siden sidste istid, men som på et eller andet tidspunkt er blevet bragt til landet ved menneskelig hjælp. Arterne er med andre ord spredt uden for deres naturlige udbredelsesområde, og dermed uden for det område, som arten ved egen hjælp vil kunne sprede sig til.

Kæmpebjørneklo er et eksempel på en introduceret plantearter, der betegnes som invasiv. Reguleringen af kæmpebjørneklo rangerer derfor under Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 1143/2014 af 22. oktober 2014 om forebyggelse og håndtering af introduktion og spredning af invasive ikke-hjemmehørende arter. Kæmpebjørneklo er optaget på EU-Kommissionens liste over invasive ikke-hjemmehørende arter, som er problematiske på EU-plan, jf. Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2017/1263 af 12. juli 2017 om ajourføring af listen over invasive ikke-hjemmehørende arter, som er problematiske på EU-plan, som fastsat i gennemførelsesforordning (EU) 2016/1141 i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1143/2014.

Efter driftslovens § 10, stk. 2, er ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiget til at fastsætte regler om bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af plantearter, som anses for uønskede plantearter efter § 10, stk. 1. Ministeren kan i medfør af bestemmelsen i § 10, stk. 2, fastsætte regler om håndtering, behandling, transport ad offentlig vej og overdragelse af varer og produkter med indhold af uønskede plantearter. Ministeren kan endvidere fastsætte krav om rengøring af transportmidler, maskiner, redskaber, emballage og lokaler, der har været anvendt til transport, behandling, håndtering, opbevaring af varer med indhold af uønskede plantearter. Endelig kan ministeren fastsætte krav om behandling af arealer med forekomst af uønskede plantearter og fastsætte regler om pligt til at afgive oplysning om forekomst af uønskede plantearter, herunder ved overdragelse af ejendoms- eller brugsret til arealer eller ved anvendelse af maskiner og redskaber m.v., der tilhører andre.

Bemyndigelsen i driftslovens § 10, stk. 2, er udnyttet til at fastsætte krav om forebyggelse og bekæmpelse af flyvehavre på alle dyrkede og udyrkede arealer, jf. bekendtgørelse nr. 1548 af 11. december 2015 om flyvehavre (herefter flyvehavrebekendtgørelsen). Bemyndigelsen er endvidere udnyttet til at fastsætte krav om bekæmpelse af forekomst af kæmpebjørneklo, såfremt der er i den kommune, hvor det inficerede areal er beliggende, er vedtaget en indsatsplan for bekæmpelsen, jf. bekendtgørelse nr. 842 af 23. juni 2017 om bekæmpelse af kæmpebjørneklo (herefter kæmpebjørneklobekendtgørelsen).

Efter driftslovens § 14 kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling meddele de forbud og påbud, der er nødvendige for at sikre overholdelsen af loven eller af regler fastsat i medfør af loven.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er efter driftslovens § 10, stk. 3, 1. pkt., bemyndiget til at fastsætte bestemmelser om, at ministeren kan lade bekæmpelse eller forebyggelse af udbredelse af flyvehavre og kæmpebjørneklo udføre, såfremt påbud herom ikke er efterkommet af ejeren eller brugeren inden for en nærmere fastsat frist.

Bemyndigelsen i driftslovens § 10, stk. 3, 1. pkt., er udnyttet ved flyvehavrebekendtgørelsens § 2, stk. 2, og kæmpebjørneklobekendtgørelsens § 5, stk. 2.

Efter driftslovens § 10, stk. 3, 2. pkt., kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling fastsætte, at bekæmpelse af flyvehavre og kæmpebjørneklo, som ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter

driftslovens § 10, stk. 3, 1. pkt., har ladet udføre på grund af ejers eller brugers manglende efterkommelse af påbud herom, sker helt eller delvis for ejerens eller brugerens regning.

Bemyndigelsen i driftslovens § 10, stk. 3, 2. pkt., er udnyttet ved flyvehavrebekendtgørelsens § 2, stk. 2, og kæmpebjørneklobekendtgørelsens § 5, stk. 3.

3.1.2.2. Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser

Det er Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at det er hensigtsmæssigt at udskille reguleringen af uønskede hjemmehørende plantearter fra reguleringen af invasive plantearter.

Den gældende regulering af hjemmehørende plantearter, der er uønskede, vedrører for øjeblikket kun bekæmpelse af flyvehavre. Den effektive udryddelseskampagne rettet mod flyvehavre i Danmark i medfør af driftsloven suppleres af danske særregler om 0-tolerance for indhold af flyvehavre i danskproducerede udsædspartier, jf. § 14 og bilag 5, afsnit III i bekendtgørelse nr. 1394 af 30. november 2018 om sædekorn (herefter sædekornsbekendtgørelsen). Særreglerne er fastsat inden for rammerne af det nationale råderum i artikel 5 i Rådets direktiv 66/402/EØF af 14. juni 1966 om handel med sædekorn, hvorefter medlemsstaterne kan fastsætte strengere regler end direktivets regler for så vidt angår f.eks. tolerancer for indhold af kerne af anden kornart og frø fra andre plantearter i egne producerede partier af sædekorn, der certificeres med henblik på salg. Reglerne i sædekornsbekendtgørelsen er udstedt i medfør af frøloven.

Den effektive udryddelseskampagne rettet mod flyvehavre i Danmark er den grundlæggende forudsætning for Kommissionens beslutning af 2. maj 1974 om bemyndigelse af visse medlemsstater til at tage strengere forholdsregler i tilfælde af, at der findes *Avena fatua* i frø af foderplanter og i såsæd (74/269/EØF). I henhold til beslutningen er Danmark i forbindelse med import bemyndiget til at fastsætte krav om, at sædekorn ikke må forhandles i Danmark, medmindre det er ledsaget af en officiel attest, der er udstedt i henhold til artikel 11 i Rådets direktiv 66/402/EØF om handel med sædekorn, jf. artikel 2, stk. 1.

Reguleringen af hjemmehørende plantearter, som ikke truer den biologiske mangfoldighed, men som af andre årsager er uønskede, f.eks. af hensyn til at forebygge tab for den danske planteavl, har dermed en naturlig sammenhæng med den almindelige regulering af produktion og salg af frø, kartofler og planter, som reguleres i frøloven.

Reguleringen i frøloven foreslås som et led i lovkompasset samlet med reguleringen vedrørende beskyttelsen mod planteskadegørere, jf. det samtidigt fremsatte forslag til lov om planter og plantesundhed m.v. På grund af den naturlige sammenhæng mellem reguleringen i frøloven og reguleringen af uønskede hjemmehørende plantearter i driftsloven, foreslås reguleringen af uønskede hjemmehørende plantearter indarbejdet i den foreslåede nye plantelov, jf. § 11 i forslaget til lov om planter og plantesundhed m.v.

Forslaget om samlingen af regelgrundlaget, der har til formål at udrydde flyvehavre, vil efter ministeriets vurdering bidrage væsentligt til at øge overskueligheden af reguleringen for borgerne og virksomheder. Forslaget medfører et behov for tilpasning af driftslovens § 10.

3.1.2.3. Lovforslagets indhold

Det foreslås, at anvendelsesområdet for driftslovens § 10 ændres, således at bestemmelsen fremover kun angår bekæmpelse af kæmpebjørneklo, jf. lovforslagets § 4, nr. 1-5.

Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget i § 11 i det samtidig fremsatte forslag til en ny plantelov, hvorefter det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til at fastsætte regler

med henblik på bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af hjemmehørende plantearter, der er uønskede.

Forslaget til ændring af driftslovens § 10 indebærer, at driftslovens § 10, stk. 1, om den adgang ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling har til at træffe bestemmelse om, hvilke plantearter der skal anses for uønskede, fordi de kan skade afgrøderne, naturen eller landskabet, foreslås ophævet, jf. lovforslagets § 4, nr. 2.

Forslaget indebærer endvidere, at driftslovens § 10, stk. 2, der bliver stk. 1, nyaffattes, jf. lovforslagets § 4, nr. 3. Efter den foreslåede bestemmelse i driftslovens § 10, stk. 1, bemyndiges ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling til at fastsætte regler om bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af kæmpebjørneklo, herunder om behandling af arealer med forekomst heraf.

Ligeledes foreslås ministerens bemyndigelse i driftslovens § 10, stk. 3, 1. pkt., der bliver stk. 2, 1. pkt., tilpasset, således at ministerens bemyndigelse til at fastsætte bestemmelser om at lade bekæmpelse udføre, såfremt påbud herom ikke er efterkommet af ejeren eller brugeren, fremover alene angår bekæmpelse af kæmpebjørneklo, jf. lovforslagets § 4, nr. 4.

Endelig foreslås det, at bemyndigelsen i driftslovens § 10, stk. 3, 2. pkt., der bliver stk. 2, 2. pkt., tilpasses således, at ministerens bemyndigelse fremover alene angår muligheden for at foretage bekæmpelse af kæmpebjørneklo helt eller delvis for ejerens eller brugerens regning, jf. lovforslagets § 4, nr. 5.

3.1.3. Henlæggelse af opgaver i forbindelse med det danske plantenyhedsbeskyttelsessystem m.v. til private juridiske personer

3.1.3.1. Gældende ret

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er efter stk. 1 i tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven på 2019 bemyndiget til at henlægge opgaver inden for bl.a. plantenyhedsbeskyttelse til en privat juridisk person. Ministeren kan herunder overlade til den private juridiske person at løse opgaver, der har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed.

Bemyndigelsen er udnyttet til at henlægge afprøvningen af nye plantesorter og udøvelsen af sekretariatsbistanden til Plantenyhedsnævnet, jf. § 5, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1273 af 27. november 2017 om Landbrugsstyrelsens opgaver og beføjelser, til TystofteFonden.

Det daværende Fødevarerministerium stiftede den 1. december 2014 sammen med otte fonde og virksomheder den erhvervsdrivende fond, TystofteFonden, hvis formål er at drive sortsafprøvning og dertil knyttede opgaver. Den 1. juli 2015 overtog TystofteFonden opgaver vedrørende plantenyhedsbeskyttelse fra Landbrugsstyrelsen.

Ved sekretariatsbistand forstås i denne sammenhæng løsning af opgaver, der har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed, i forbindelse med Plantenyhedsnævnets afgørelser efter plantenyhedslovens kapitel 2 og 3, som omfatter sagsforberedelsen m.v. forbundet med:

- Modtagelse af anmeldelse efter lovens § 3, stk. 1
- Sagsbehandling af anmeldelsen efter lovens § 3, stk. 3
- Opkrævning af anmeldelsesgebyr efter lovens § 3, stk. 4
- Indførelse af anmeldelsen i nævnets dagbog m.v., jf. lovens § 4, stk. 1, 1. pkt.
- Offentliggørelse af meddelelse om anmeldelse, jf. lovens § 4, stk. 1, 2. pkt.
- Sletning af anmeldelser efter lovens § 5
- Behandling af anmodning om fortrinsret efter lovens § 6
- Undersøgelse af, om en sort opfylder betingelserne for beskyttelse m.v., jf. lovens §§ 7 og 9
- Behandling af indsigelser, jf. lovens § 8

- Opkrævning af gebyr for afprøvning efter lovens § 9, stk. 2
- Optagelser i Plantenyhedsregisteret m.v., jf. lovens § 10
- Behandling af forslag til plantesortsnavn, jf. lovens § 11, stk. 1-3
- Offentliggørelse af optagelsen af plantesorten i Plantenyhedsregisteret, jf. § 12, stk. 1
- Udfærdigelse og forlængelse af beskyttelsesbrev, jf. lovens § 12
- Opkrævning af årligt registreringsgebyr efter lovens § 12, stk. 2
- Efterkontrol af vedligeholdelse af plantenyheden, jf. lovens § 13
- Sletning af plantenyheder af Plantenyhedsregistret, jf. lovens § 14, stk. 1 og 2
- Offentliggørelse af sletning af Plantenyhedsregistret, jf. lovens § 15

Landbrugsstyrelsen varetog indtil den 1. juli 2015 sekretariatsbetjeningen af Plantenyhedsnævnet.

Den egentlige myndighedsudøvelse, der består i at træffe forvaltningsretlige afgørelser efter plantenyhedslovens kapitel 2 og 3, er ikke omfattet af de opgaver, der kan henlægges efter stk. 1 i tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven på 2019. Disse beføjelser udøves fortsat af Plantenyhedsnævnet.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan efter plantenyhedslovens § 25 fastsætte gebyrer til dækning af udgifterne ved behandling af anmeldelser, jf. lovens § 3, stk. 4, og ved forlængelse af beskyttelsesbrevets gyldighed, jf. lovens § 12, stk. 2, samt til hel eller delvis dækning af udgifter ved afprøvning, jf. § 9, stk. 2.

Efter plantenyhedslovens § 25, nr. 3 og 4, kan ministeren fastsætte regler om rente ved for sen indbetaling af gebyrer og gebyrer for erindringskrivelser.

Efter stk. 3 i tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven for 2019 kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling fastsætte nærmere regler om den private juridiske persons opkrævning af et gebyr i forbindelse med løsning af disse opgaver.

Som det fremgår ovenfor, så varetages opgaven med sekretariatsbistand til Plantenyhedsnævnet og afprøvning af nye plantesorter, der er anmeldt til optagelse i Plantenyhedsregistret med henblik på at opnå plantenyhedsbeskyttelse, af TystofteFonden.

Bemyndigelserne i plantenyhedslovens § 25 og tekstanmærkning nr. 167, stk. 3, er udnyttet ved bekendtgørelse nr. 1690 af 20. december 2016 om betaling for kontrol med planteforneringsmateriale. Efter bekendtgørelsens § 1, stk. 1, betales der et gebyr på 700 kr. til dækning af TystofteFondens udgifter til administration m.m. i forbindelse med anmeldelse af sort til optagelse i Plantenyhedsregisteret med henblik på beskyttelse som plantenyhed. Efter bekendtgørelsens § 1, stk. 3, opkræves der betaling i henhold til TystofteFondens prisliste til dækning af TystofteFondens omkostninger ved teknisk afprøvning og til årlig vedligeholdelse af plantenyhedsregistret. Prislisten fremgår af fondens hjemmeside www.tystofte.dk.

Efter bekendtgørelsens § 3 forfalder gebyrer og betalinger til dækning af TystofteFondens omkostninger ved påkrav, og betaling skal ske senest 30 dage efter fakturaens dato. Betales forfaldne gebyrer og betalinger til dækning af TystofteFondens omkostninger ikke rettidigt, skal der betales en årlig rente svarende til renten i henhold til rentelovens § 5.

3.1.3.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser

Adgangen til at henlægge af opgaver til private juridiske personer har siden 2015 været reguleret ved tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven. Det fremgår af anmærkningerne til tekstanmærkning nr. 167, at denne er gældende, indtil der gennemføres en ændring af relevant lovgivning.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling har fundet det hensigtsmæssigt, at de dele af tekstanmærkningen nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven, der vedrører plantenyhedsbeskyttelse, indarbejdes i plantenyhedsloven med henblik på at bidrage til at en øget overskuelighed vedrørende lovgivningen for borgerne og virksomheder.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 5, nr. 2 og 3, og det samtidig fremsatte lovforslag om planter og plantesundhed m.v., hvori øvrige dele af tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven ligeledes foreslås indarbejdet.

3.1.3.3. Lovforslagets indhold

Det foreslås, at muligheden for at henlægge opgaver, der har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed til en privat juridisk person, videreføres.

Det foreslås således, at Plantenyhedsnævnet i plantenyhedslovens § 9, stk. 1, 3. pkt., bemyndiges til at lade afprøvningen udføre af private juridiske personer, jf. lovforslagets § 1, nr. 3. Det fremgår af den foreslåede bestemmelse i plantenyhedslovens § 9, stk. 1, 4. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 3, at den private juridiske person er undergivet Plantenyhedsnævnets instruktion og tilsyn under udførelsen af afprøvningen.

Det foreslås endvidere som et nyt stk. 3 til plantenyhedslovens § 22, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling stiller sekretariatsbistand til rådighed for Plantenyhedsnævnet, som ministeren samtidig bemyndiges til at henlægge til varetagelse hos private juridiske personer, jf. lovforslagets § 1, nr. 5. Den private juridiske person er undergivet ministerens instruktion og tilsyn i forbindelse med varetagelse af opgaver, som henlægges efter den foreslåede bestemmelse, jf. forslaget til plantenyhedslovens § 22, stk. 3, 3. pkt.

Den foreslåede bestemmelse om henlæggelse af sekretariatsbetjeningen af Plantenyhedsnævnet til en privat juridisk person indebærer, at der delegeres sagsforberedende skridt i de afgørelsessager, som Plantenyhedsnævnet træffer i henhold til plantenyhedslovens kapitel 2 og 3.

Endelig foreslås det, at bemyndigelse til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i plantenyhedslovens § 25 nyaffattes, som følge af den foreslåede indarbejdelse af dele af tekstanmærkning nr. 167, jf. forslaget til lovforslagets § 1, nr. 7.

Det foreslås således, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i plantenyhedslovens § 25, stk. 1, bemyndiges til at fastsætte regler om betaling af gebyr til dækning af udgifter i forbindelse med optagelse af sorter i Plantenyhedsregisteret, jf. § 10. Det er hensigten med bestemmelsen, at videreføre det gebyr for beskyttelse af plantenyheder, der er fastsat i § 1, stk. 1, i bekendtgørelse om betaling for kontrol med planteformeringsmateriale.

Det foreslås endvidere, at ministeren i plantenyhedslovens § 25, stk. 2, bemyndiges til at fastsætte regler om betaling for behandling af anmeldelser, jf. plantenyhedslovens § 3, stk. 4, og ved forlængelse af beskyttelsesbrevets gyldighed, jf. plantenyhedslovens § 12, stk. 2, samt afprøvning, jf. plantenyhedslovens § 9, stk. 2. Det er hensigten med bestemmelsen, at videreføre bestemmelsen i § 1, stk. 3, i bekendtgørelse om betaling for kontrol med planteformeringsmateriale, hvoraf det fremgår, at betaling til dækning af TystofteFondens omkostninger ved teknisk afprøvning og til årlig vedligeholdelse af plantenyhedsregistret sker i henhold til priser, der fastsættes af fonden og offentliggøres på denne hjemmeside.

Ministeren foreslås i § 25, stk. 3, bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om opkrævning af beløb, der er nævnt i stk. 1 og 2, herunder at opkrævning kan foretages af private juridiske personer direkte hos sortsejer. Det er hensigten, at udnytte den foreslåede bestemmelse i plantenyhedslovens § 25, stk. 3, til at videreføre TystofteFondens eller en lignende privat aktørs mulighed for at opkræve betaling direkte hos ansøgere for løsning af de opgaver, som fonden varetager i forbindelse plantenyhedsbeskyttelse.

Endelig foreslås det i § 25, stk. 4, at betalingsforpligtelser, der er fastsat ved forordning inden for lovens område, i loven eller i regler udstedt i medfør af loven, og som ikke betales rettidigt, tillægges en årlig rente, der svarer til den fastsatte referencesats i renteloven med tillæg fra forfaldsdagen at regne, medmindre andet er fastsat i Den Europæiske Unions retsakter. Den tillagte rente udgør dog mindst 50. kr. For rykkerbreve betales et gebyr på 100 kr., som reguleres med tilpasningsprocenten i lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste med 10 delelige kronebeløb.

Den foreslåede bestemmelse er enslydende med bestemmelser, der er fastsat i den øvrige lovgivning på Miljø- og Fødevarerministeriets område, jf. f.eks. § 4 a i lov om foderstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1000 af 2. juli 2018.

3.2. Obligatorisk digital kommunikation

3.2.1. Gældende ret

Efter landbrugsstøttelovens § 1 a, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling fastsætte regler om, at virksomheders ansøgning om støttebeløb og indberetning af oplysninger efter regler fastsat i medfør af landbrugsstøttelovens § 1 skal ske digitalt, og at kommunikation i forbindelse hermed skal foregå digitalt mellem ministeren og virksomhederne.

De ordninger, som ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter landbrugsstøttelovens § 1 er bemyndiget til at fastsætte regler om, omfatter markedsordninger for landbrugsvarer, ordninger for landbrugsvarer omfattet af EF-traktatens bilag I uden at være omfattet af en markedsordning og ordninger for varer, ved hvis fremstilling der er anvendt landbrugsvarer m.v. I medfør af landbrugsstøttelovens § 1 er der blandt andet etableret en tilskudsordning om tilskud til frugt, grønt og mælk til uddeling på skoler og dagtilbud m.v., jf. bekendtgørelse nr. 1482 af 12. december 2018, og den direkte arealstøtteordning, jf. bekendtgørelse nr. 344 af 2. april 2019 om direkte støtte til landbrugere efter grundbetalingsordningen m.v. Der er ligeledes udstedt bekendtgørelse nr. 1036 af 26. juli 2018 om krydsoverensstemmelse, der fastlægger de krav, der er omfattet af krydsoverensstemmelse samt kontrol heraf.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan endvidere efter landbrugsstøttelovens § 1 a, stk. 2, fastsætte nærmere regler om digital ansøgning og indberetning samt digital kommunikation, jf. stk. 1, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur el. lign.

Efter landbrugsstøttelovens § 1 a, stk. 3, kan ministeren fastsætte regler om, at ministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, kan udstede afgørelser og andre dokumenter i forbindelse med ansøgninger og indberetninger som nævnt i stk. 1 uden underskrift, med maskinelt eller på tilsvarende måde gengivet underskrift eller under anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt afgørelsen eller dokumentet. Sådanne afgørelser og dokumenter sidestilles med afgørelser og dokumenter med personlig underskrift.

Endelig kan ministeren efter landbrugsstøttelovens § 1 a, stk. 4, fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af Miljø- og Fødevarerministeriet eller den, ministeren bemyndiger hertil, som afsender.

En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen, jf. landbrugsstøttelovens § 1 a, stk. 5.

De gældende bestemmelser i landbrugsstøttelovens § 1 a, blev indarbejdet i loven ved § 10 i lov nr. 341 af 27. april 2011, hvorved det blev gjort muligt at stille krav om obligatorisk anvendelse af en række digitale selvbetjeningsløsninger.

For Miljø- og Fødevarerministeriets vedkommende var der blandt andet tale om at indføre hjemmel til at stille krav om obligatorisk anvendelse af det elektroniske Fællesskema, der hvert år anvendes til at søge støtte og foretage indberetning for en række EU-forordningsbaserede støtteordninger, f.eks. den direkte arealstøtteordning, gennem Miljø- og Fødevarerministeriets portalløsning Tast selv-service.

Behovet for en særlig portalløsning på landbrugsstøtteområder skyldes EU-reglernes krav om en geospatial ansøgning, hvor ansøgningsskemaet (bl.a. fællesskemaet) er koblet sammen med et kort, hvorpå det støtteberettigede areal indtegnes. Eftersom der skal ske direkte dataoverførsel mellem kortsystemet og ansøgningsskemaet, skal landbrugerne altid sende deres kommunikation til Landbrugsstyrelsen gennem Tast selv-service. Det er derfor ikke muligt at anvende den digitale postløsning Offentlig Digital post under borger.dk eller virk.dk i forbindelse med ansøgning og administration af EU's arealbaserede landbrugsstøtte. På tilsvarende måde er det heller ikke muligt at anvende e-Boks.

I dag har landbrugere mulighed for via Miljø- og Fødevarerministeriets portalløsning Tast selv-service at ønske, at kommunikationen vedrørende arealstøtten sker digitalt. Det må antages, at der, i det omfang landbrugeren selv har ønsket elektronisk kommunikation via Tast selv-service, allerede er adgang til at sende høringsbreve, afgørelser m.v. via Tast selv-service i det omfang, det IT-mæssigt kan lade sig gøre.

Som led i udmøntningen af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-2015 vedtog Folketinget i juni 2012 lov om Digital Post fra offentlige afsendere, jf. lovbekendtgørelse nr. 801 af 13. juni 2016 (herafter lov om offentlig digital post). Lov om offentlig digital post indebærer, at det som hovedregel er obligatorisk for borgere og virksomheder at have en digital postkasse til brug for modtagere af digital post fra det offentlige. Loven giver myndighederne ret til at sende meddelelser, dokumenter m.v. digitalt til borgere og virksomheder. Loven fastslår, at digitale meddelelser fremsendt gennem løsningen har samme retsvirkning som meddelelser, dokumenter m.v., der sendes som traditionel papirpost.

Der findes ingen bestemmelser i driftsloven om obligatorisk digital kommunikation, der gør det obligatorisk at anvende Miljø- og Fødevarerministeriets portalløsning Tast selv-service eller lignende portalløsning. I forbindelse med administrationen af kontrolsager vedrørende forekomst af flyvehavre fremsendes partshøringsbreve, afgørelser om påbud og andre meddelelser til virksomheder og borgere i den obligatoriske fællesoffentlige digitale postkasse.

3.4.2. Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser

Miljø- og Fødevarerministeriet ønsker at automatisere store dele af sagsbehandlingen helt eller delvist og sikre en bedre, hurtigere og effektiv kommunikation med brugerne. Dette indebærer bl.a. et behov for, at kommunikationen og sagsbehandlingen i videst muligt omfang foregår digitalt, f.eks. ved brug af portalløsningen Tast selv-service.

Væsentlige dele af sagsbehandlingen inden for landbrugsstøtteleven er allerede digitaliseret eller automatiseret i medfør af den gældende bestemmelse i landbrugsstøttelevens § 1 a. Det er Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at den digitaliserede og den automatiserede sagsbehandling fungerer tilfredsstillende, og ministeriet vurderer på den baggrund, at det vil være hensigtsmæssigt at udvide området for digitalisering og automatisering til at omfatte andre elementer af sagsbehandlingen for at sikre en bedre, hurtigere og mere effektiv sagsbehandling og kommunikation med brugerne. Dette gælder f.eks. den del af sagsbehandlingen, der består af fremsendelse af partshørings- og afgørelsesbreve til landbrugere, f.eks. i forbindelse med krydsoverensstemmelsesager.

Den nuværende digitaliserede sagsbehandling efter landbrugsstøtteleven foregår ved brug af Tast selv-service, der som anført har hjemmel i lovens § 1 a. For at udvidelsen af den digitaliserede sagsbehandling med f.eks. fremsendelse af partshørings- og afgørelsesbreve til landbrugere kan få den ønskede effekt og dermed bidrage til en bedre, hurtigere og mere effektiv sagsbehandling og kommunikation med brugerne, er det Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at udvidelsen i videst muligt omfang bør foregå

ved brug af en portalløsning, for tiden Miljø- og Fødevarerministeriets portalløsning ”Tast selv-service”. Dette vil medvirke til at sikre en hurtig og effektiv høring af landbrugerne og hurtig fremsendelse af afgørelser, samtidig med at landbrugerne har alle oplysninger samlet i Tast selv-service og på den måde lettere vil have overblik over de høringsbreve og afgørelser, som vedrører støtten. Samtidig sikres, at meddelelser og afgørelser m.v. kommer frem til landbruger i kronologisk orden i forhold til sagsforløbet, hvilket ikke altid vil være tilfældet, hvis der anvendes forskellige kommunikationsformer for de enkelte elementer i sagsforløbet. Således kan det med den gældende ordning f.eks. forekomme i tilbagebetalingsager, at en landbruger vil kunne modtage en opkrævning fra Landbrugsstyrelsen eller blive trukket i landbrugsstøtte, inden landbrugeren har modtaget den afgørelse, som opkrævningen m.v. relaterer sig til, idet sådanne afgørelser sendes med fysisk post.

Det er Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at samlet brug af en portalløsning vil understøtte oplevelsen af en mere sammenhængende sagsbehandling for landbrugerne og samtidig medføre en administrativ forenkling i Landbrugsstyrelsen. Løsningen understøtter ligeledes den enkelte landbrugers retssikkerhed. Landbrugserhvervet har endvidere efterspurgt, at sagsbehandlingen og kommunikationen samles for at give virksomhederne bedre overblik og lette virksomhedernes sagsbehandling. Derfor har Landbrugsstyrelsen givet landbrugerne mulighed for på frivillig basis at kunne modtage og afsende høringsbreve og høringssvar vedrørende arealstøtten. Dette indebærer tillige, at landbrugskonsulenter m.v. kan få adgang til alle oplysningerne via fuldmagt, hvilket ikke umiddelbart vil være tilfældet med den gældende ordning.

Det ligger ikke inden for rammerne af den gældende formulering af landbrugsstøttelovens § 1 a, at den del af sagsbehandlingen, der består af fremsendelse af partshørings- og afgørelsesbreve til landbrugere, f.eks. i forbindelse med krydsoverensstemmelsessager, skal foregå digitalt i Tast selv-service.

Et andet forhold, der heller ikke ligger inden for rammerne af den gældende formulering af landbrugsstøttelovens § 1 a, er behovet for en særlig kommunikationsløsning i forbindelse med den planlagte indførelse i 2020 af monitorering som ny kontrolform på grundbetalingsordningen, ø-støtteordningen og undtagelse for de grønne krav. Ved monitorering benyttes analyse af satellitbilleder til kontrol af, om den enkelte landbrugers faktiske anvendelse af sine arealer opfylder betingelserne under de nævnte ordninger. Ved monitorering af f.eks. grundbetaling skal det således fastslås, om landbrugeren overholder aktivitetskravet på sine landbrugsarealer. Aktivitetskravet betyder, at markerne skal anvendes til produktion, avl eller dyrkning af landbrugsprodukter eller bevares i en stand, der gør dem egnede til græsning eller dyrkning. Græsarealer skal derfor slås eller afgræsses. Analysen af satellitbilleder betyder, at man kan fastslå sandsynligheden for, at aktivitetskravet er overholdt.

Hvis det ved analysen af satellitbillederne findes sandsynligt, at aktivitetskravet ikke er overholdt, vil landbrugeren, som har søgt grundbetaling til arealet, modtage et høringsbrev i Tast selv-service. I høringsbrevet vil Landbrugsstyrelsen beskrive, at billedanalysen peger på, at landbrugeren ikke har opfyldt støttebetingelserne for arealet. Landbrugeren har herefter mulighed for at trække arealet ud af sin ansøgning, hvis den pågældende er enig i Landbrugsstyrelsens analyse – og derved undgå en sanktion.

Hvis landbrugeren derimod mener at have overholdt støttebetingelserne til arealet, eller hvis den pågældende kan nå at gøre dette i høringsperioden, skal dette dokumenteres i et høringssvar. For at kunne give et meningsfuldt høringssvar skal landbrugeren anvende en app, som Landbrugsstyrelsen stiller gratis til rådighed. Ved hjælp af denne app skal landbrugeren tage et antal geo-refererede fotos, der skal dokumentere overholdelsen af aktivitetskravet. For at kunne anvende app'en er landbrugeren således nødt til at downloade den på en passende platform, f.eks. en smartphone eller en tablet, der kan tage de nævnte geo-refererede fotos. Landbrugeren, eller en af landbrugeren valgt repræsentant, er således nødt til at disponere over en sådan platform for at opfylde kravet om at downloade og benytte app'en. App'en er endnu ikke færdigudviklet, men er kravspecificeret til at fungere til både Android og iOS og til at indeholde en fuldmagtsløsning. Endvidere skal app'en indeholde en række funktioner, hvormed Landbrugsstyrelsen løbende kan informere landbrugeren og tidligere verificere opfyldelse af aktivitetskravet

på landbrugsarealet. Det er på denne baggrund Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at den nævnte forudsætning om, at landbrugeren eller dennes repræsentant skal disponere over en passende platform til download af app'en, i dag næppe vil være en praktisk hindring for landbrugernes anvendelse af app'en.

Når man tager et digitalt foto, gemmes metadata om fotoet i såkaldte EXIF data, der er et standardformat. Disse data indeholder som minimum dato, men hvis der anvendes nyere digitale kameraer med positionering, vil EXIF data også indeholde position og muligvis retning. EXIF data kan manipuleres, hvilket ikke kræver stor teknisk indsigt. Hvis et digitalt foto tages og uploades gennem den nævnte app, kan det med langt større sikkerhed dokumenteres, at det foto, der er taget med app'en, også er taget på det sted og på den dato, som Landbrugsstyrelsen får indrapporteret fra landbrugeren. Den store forskel i validitet på app-fotos og fotos uploadet fra andre kilder betyder, at fotos taget under anvendelse af app'en er eneste reelle dokumentation, hvis man ønsker et pålideligt høringssvar. Det er derfor Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at det skal være obligatorisk for landbrugerne at uploade fotos via den nævnte app, hvis der skal gives høringssvar på en høring i en monitoreringssag.

Som det fremgår ovenfor, så findes der ingen bestemmelser om obligatorisk digital kommunikation via portalløsninger i driftsloven.

Det foreslås derfor, at landbrugsstøttelovens § 1 a nyaffattes og der indføres bestemmelser i driftslovens § 12 a med henblik på at gøre det obligatorisk at anvende digital kommunikation om forhold omfattet af lovene eller regler fastsat i medfør af lovene.

3.4.3. Lovforslagets indhold

Det foreslås, at landbrugsstøttelovens § 1 a nyaffattes for at udvide muligheden for at al kommunikation mellem på den ene side virksomheder eller fysiske personer og på den anden side Miljø- og Fødevarerministeriet om forhold omfattet af loven eller regler fastsat i medfør af loven, kan foregå digitalt.

Dette vil medvirke til at sikre en hurtig og effektiv høring af landbrugerne og hurtig fremsendelse af afgørelser, samtidig med at landbrugerne har alle oplysninger samlet i Tast selv-service og på den måde lettere vil have overblik over de høringsbreve og afgørelser, som vedrører arealstøtten.

Ligeledes foreslås det, at der indføres bestemmelser om obligatorisk digital kommunikation mellem virksomheder eller fysiske personer og Miljø- og Fødevarerministeriet i § 12 a i driftsloven. Den foreslåede bestemmelse har ikke på nuværende tidspunktet noget konkret anvendelsesområde. Som det fremgår ovenfor af afsnit 2, så forudsætter realiseringen af de forudsatte gevinster og effekter af Landbrugsstyrelsens digitaliseringsplan i styrelsens strategi bl.a., at det ikke skal være frivilligt, men obligatorisk at kommunikere med Miljø- og Fødevarerministeriet via ministeriets portal- eller app-løsninger. Hensigten med forslaget er at fremtidssikre Landbrugsstyrelsens administration af driftsloven, således at det fremover bliver muligt at fastsætte udvidede krav om digital kommunikation, herunder særlige portalløsninger, som optimerer kommunikationen med borgerne, samt forenkler sagsbehandlingen.

Det foreslås således, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i landbrugsstøttelovens § 1 a, stk. 1, og driftslovens § 12 a, stk. 1, bemyndiges til fastsætte regler om, at al skriftlig kommunikation til og fra Miljø- og Fødevarerministeriet om forhold omfattet af lovene eller af regler udstedt i medfør af lovene skal foregå digitalt. Det foreslås, at hjemlen udformes som en bemyndigelse til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling. Hensigten er, at der løbende vil blive indført krav om obligatorisk digital kommunikation i takt med, at de digitale løsninger er på plads og den fornødne teknologi er til stede.

Ministeren vil kunne anvende bestemmelsen både på enkeltområder efterhånden som det skønnes hensigtsmæssigt, at der indføres en samlet digital og automatiseret sagsbehandling og kommunikation, eller generelt for større områder.

De foreslåede bestemmelser i landbrugsstøttelovens § 1 a og driftslovens § 12 a finder anvendelse parallelt med lov om offentlig digital post, hvorefter virksomheder og private som hovedregel er forpligtede til at have en digital postkasse til brug for modtagelse af digital post fra det offentlige, herunder fra Miljø- og Fødevareministeriet. Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i landbrugsstøttelovens § 1 a, stk. 2, og driftslovens § 12 a, stk. 2 bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte digitale formater og digital signatur eller lignende. Derved bliver det muligt ved bekendtgørelse at fastsætte krav om anvendelse af bestemte it-systemer (herunder særlige portal- eller app-løsninger, elektroniske formularer, skemaer og lignende) og særlige digitale formater m.v.

Ved bekendtgørelse kan der endvidere, hvor det er relevant, fastsættes bestemmelser, som skal lette overgangen til digital kommunikation. Der vil således kunne fastsættes bestemmelser om undtagelse fra kravet om digital kommunikation, f.eks. for visse gruppers vedkommende eller i tilfælde, hvor materialet på grund af sin særlige beskaffenhed ikke er egnet til digital fremsendelse.

For at gøre kommunikationen mellem borgere/virksomheder og myndigheder så overskuelig som mulig er det hensigten, at enhver kommunikation skal finde sted enten gennem en portal- eller app-løsning etableret af Miljø- og Fødevareministeriet (f.eks. Tast selv-service) eller gennem den digitale postløsning Offentlig Digital Post under borger.dk eller virk.dk. Det vil afhænge af den pågældende kommunikations art og indhold, om det er den ene eller den anden kommunikationskanal, der skal finde anvendelse.

I en række tilfælde vil de rationaliseringer, som Miljø- og Fødevareministeriet forventes at høste i forbindelse med digitalisering, kun kunne opnås i fuld udstrækning, hvis al kommunikation finder sted inden for den etablerede portal- eller app-løsning.

Det vil fremgå af bekendtgørelser, der udstedes på området, på hvilken måde kommunikationen mellem Landbrugsstyrelsen og de pågældende virksomheder eller personer fremover skal foregå.

Erhvervet og andre relevante parter vil blive inddraget i forbindelse med udarbejdelse af bekendtgørelserne.

Efter den foreslåede bestemmelse til landbrugsstøttelovens § 1 a, stk. 3, og driftslovens § 12 a, stk. 3, anses en digital meddelelse for at være kommet frem til adressaten, dvs. til modtageren af meddelelsen, når den er tilgængelig for denne. En hvilken som helst skriftlig kommunikation, som foretages digitalt, herunder også en afgørelse, som sendes via e-mail, via den offentlige digitale postløsning eller på anden digital vis, er omfattet af bestemmelsen. Dette svarer til, at et papirbrev anses for at være kommet frem, når det pågældende brev er lagt i adressatens fysiske postkasse.

Det er normalt uden betydning, om en afgørelse er kommet til adressatens kundskab. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Adressaten bærer således alene risikoen ved ikke at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen.

Forslaget har betydning for alle meddelelser, herunder også for om f.eks. en indberetning eller lignende kan anses for rettidig fremkommet. Fremkomsttidspunktet er normalt afgørende for, om en indberetning eller lignende til en myndighed anses for rettidig.

En meddelelse til en myndighed vil normalt være tilgængelig for myndigheden på det tidspunkt, hvor myndigheden kan behandle eller læse meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesanordning eller et datasystem. En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig, uanset om afsenderen måtte betragte meddelelsen som sendt før kl. 24.00.

Lovgivningen indeholder på nogle områder krav om eller forudsætter, at dokumenter, som udarbejdes af fysiske personer, virksomheder eller andre myndigheder, skal være underskrevet.

For at der ikke skal kunne opstå tvivl om, at underskriftskravet kan opfyldes på anden måde end ved en personlig underskrift, foreslås det, jf. de foreslåede bestemmelser i landbrugsstøttelovens § 1 a, stk. 4, og driftslovens § 12 a, stk. 4, at underskriftskravet kan opfyldes ved, at underskriveren anvender en teknik, der sikrer entydig identifikation af den pågældende, f.eks. digital signatur.

Samtidig foreslås det i landbrugsstøttelovens § 1 a, stk. 5, og driftslovens § 12 a, stk. 5, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte nærmere regler om, hvordan kravet om personlig underskrift kan opfyldes, eksempelvis ved at den pågældende underskriver et fysisk dokument og indscanner dokumentet som en pdf-fil. Med den foreslåede bestemmelse sikres det, at underskriftskravet ikke udgør en unødigt barriere for digital kommunikation.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Det er Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at lovforslaget ikke i sig selv medfører økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for staten.

Dog indeholder lovforslaget bemyndigelse til at fastsætte krav om obligatorisk digital kommunikation, jf. lovforslagets § 4, nr. 5 og § 5. Da Landbrugsstyrelsens Tast selv-service allerede nu er indrettet til, at der kan foretages digital kommunikation, vil denne udmøntning af lovforslaget ikke i sig selv medføre nogen form for økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Der vil i opstartsfasen og i forbindelse med udstedelsen af de enkelte bekendtgørelser i medfør af de foreslåede bestemmelser være negative økonomiske konsekvenser forbundet med IT-udvikling og implementeringskonsekvenser som følge af et øget behov for brugersupport, vejledning og kommunikation til brugerne, behandling af dispensationsansøgninger m.v., som dog forventes afholdt inden for Miljø- og Fødevarerministeriets egne økonomisk rammer.

Det er vurderingen, at den øgede digitalisering vil gøre det muligt at automatisere store dele af sagsbehandlingen helt eller delvist, hvilket på sigt vil medføre positive implementeringskonsekvenser for Miljø- og Fødevarerministeriet.

I forbindelse med udstedelsen af bekendtgørelser i medfør af de pågældende bemyndigelser, vil der blive foretaget en vurdering af eventuelle økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for staten.

Forslaget har ingen økonomiske eller implementeringsmæssige konsekvenser for regioner og kommuner.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Det er Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at lovforslaget ikke i sig selv medfører økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

I forbindelse med udstedelsen af bekendtgørelser i medfør af de foreslåede bemyndigelser til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling, vil der blive foretaget en vurdering af eventuelle økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Endeligt vurderer Miljø- og Fødevarerministeriet, at principperne for agil erhvervsrettet regulering på grund af lovforslagets karakter af en bemyndigelseslov ikke er relevante for forslaget.

6. Administrative konsekvenser for borgere

Lovforslaget retter sig primært mod erhvervsdrivende, og det forventes ikke, at lovforslaget medfører særlige administrative konsekvenser for borgerne. På områder, hvor der er kommunikation mellem borgere og myndigheder, vil der blive taget hensyn til de særlige grupper af borgere, der af forskellige årsager har udfordringer ved at håndtere digital kommunikation.

7. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten og internationale forpligtelser

Konventionen til beskyttelse af nye plantesorter (UPOV-konventionen) indeholder den internationale beskyttelse af planteforædleres rettigheder.

UPOV-konventionen er implementeret i Danmark ved plantenyhedsloven og på EU-plan ved EF-sortsbeskyttelsesforordningen.

Det fremgår af EF-sortsbeskyttelsesforordningens artikel 3, at EF-sortsbeskyttelsesforordningen ikke indskrænker EU-medlemsstaternes ret til at meddele national sortsbeskyttelse, hvorfor plantenyhedslovens sortsbeskyttelsessystem eksisterer som et parallelt system til EF-sortsbeskyttelsen efter EF-sortsbeskyttelsesforordningen. Efter EF-sortsbeskyttelsesforordningens artikel 92, er der dog fastsat et forbud mod dobbeltbeskyttelse, som udelukker, at der meddeles sortsbeskyttelse efter plantenyhedsloven, hvis der allerede er meddelt EF-sortsbeskyttelse.

Det fremgår af EF-sortsbeskyttelsesforordningens artikel 107, at medlemsstaterne skal træffe alle egnede foranstaltninger til at sikre, at der for krænkelse af EF-sortsbeskyttelse indføres de samme straffebestemmelser, som for krænkelse af tilsvarende former for national ejendomsret.

Lovforslagets § 1, nr. 2, indeholder en bemyndigelse til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling til ved bekendtgørelse at fastsætte de regler, der er nødvendige for anvendelsen af Den Europæiske Unions forordninger om EF-sortsbeskyttelse. Lovforslagets § 1, nr. 8, indeholder endvidere en bemyndigelse til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling til ved bekendtgørelse at fastsætte straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i regler fastsat af Den Europæiske Union om EF-sortsbeskyttelse, herunder at visse overtrædelser er undergivet privat påtale. De pågældende bestemmelser i lovforslagets § 1, nr. 2 og 8, er en videreførelse af de bemyndigelser, der fremgår af § 1 i EF-sortsbeskyttelsesloven, som er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 630 af 20. juli 1995 om straf for overtrædelse af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om EF-sortsbeskyttelse. EF-sortsbeskyttelsesloven foreslås ophævet, jf. lovforslagets § 6, stk. 2, men samtidig foreslås det, at bekendtgørelse nr. 630 af 20. juli 1995 om straf for overtrædelse af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om EF-sortsbeskyttelse skal forblive i kraft, indtil den afløses af nye regler fastsat i medfør af de foreslåede bemyndigelser i lovforslagets § 1, nr. 2 og 8.

På det baggrund er det Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at de foreslåede bemyndigelser i lovforslagets § 1, nr. 2 og 8, er i overensstemmelse med EU-retten. Fastsættelse af regler i medfør af de foreslåede bemyndigelser vil ske i overensstemmelse med EU-retten.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 8. juli til 22. august 2019 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

3F, Aarhus Universitet, Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Advokatsamfundet, Agri Nord, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Biologiforbundet, Bornholms Landbrug, Brancheudvalget for Biogas, Brancheudvalget for Frø, Bæredygtigt Landbrug, Centrovice, DAKOFA, DAKOFO, Danmarks Biavlereforening, Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Landboudom, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Dansk Akvakultur, Dansk Amatørfiskerforening, Dansk Botanisk Forening, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Fritidsfiskerforbund, Dansk Frø, Dansk Gartneri, Dansk Industri (DI), Dansk Juletræsdyrkerforening, Dansk, Kartoffelhandlerforening, Dansk Kartoffelproducentforening, Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Miljøteknologi, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Planteværn, Dansk Skovforening, Dansk Træforening, Dansk Vand- og Spildevandsforening (DANVA), Danske Advokater, Danske Biavlere Landsforening, Danske Havne, Danske Juletræer, Danske Kartoffler, Danske Maskinstationer og Entreprenører, Danske Regioner, Danske Sortsejere, Danske Svineproducenter, Danske Vandløb, Danske Vandværker, Den Danske Dommerforening, Den Danske Landinspektørforening, Datatilsynet, Det Danske Fjerkræråd, Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet (Københavns Universitet), Det Økologiske Råd, Djursland Landboforening, Dronningeavlereforeningen af 1921, DTU Miljø, Ejendomsforeningen Danmark, ErhvervsBiavlere, Erhvervsstyrelsen Team Effektiv Regulering, Ferskvandsfiskeriforeningen, Finans Danmark, Foreningen af Danske Handelsmøller, Foreningen af Danske Landskabsarkitekter, Foreningen af Danske Planteforædlere, Foreningen af Danske Stammeejere af Mark- og Havefrø, Foreningen af miljø-, plan- og naturmedarbejdere i det offentlige (ENVINA), Foreningen for Biodynamisk Jordbrug, Foreningen for Reduceret jordbearbejdning i Danmark, Fri bønder – levende land, Friluftsrådet, Frøsektionen, Greenpeace, Haveselskabet, Hedeselskabet, Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi (Københavns Universitet), Institut for Plante- og Miljøvidenskab (Københavns Universitet), KL, Kolding-Herreds Landbrugsforening, Kopenhagen Fur, Københavns Universitet, Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet, Skov og Landboskab, Kødbranchens Fællesråd, Landbo Limfjord, LandboForeningen Midtjylland, LandboNord, LandboSyd, LandboThy, Landbrug & Fødevarer, Landbrugets Kartoffelfond, Landbrugsrådgivning Syd, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter, Landsforeningen for Dansk Fåreavl, Landsforeningen Praktisk Økologi, Lemvigegnens Landboforening, Levinsen & Abies A/S, LHN, LMO, Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug (Aarhus Universitet), Nationalt Center for Miljø og Energi (Aarhus Universitet), NF Plus, NOAH, Nordic Seed A/S, Odsherreds Landboforening, Patriotisk Selskab, Plantning og Landskab, Landsforeningen, Rådgivningscenter Nord, SAGRO, Sammenslutningen af Danske Erhvervsbiavlere, Sammenslutningen af Danske Småøer, Sammenslutningen af Danske Sortsejere, Science and Technology (Aarhus Universitet), SEGES, SEGES Svineproduktion, Skov og Landskab (Københavns Universitet), Skovdyrkerne, SvineRådgivningen, Sønderjysk Landboforening, Verdens Skove, Vestjysk Landboforening, Vkst, WWF Verdensnaturfonden, Økologisk Landsforening, Østdansk Landboforening, Udvalg for plantesorter og udsæd, Udvalget for skovfrø og –planter, Planter sundhedsudvalget, UFPP arbejdsgruppen for kartofler

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/ merudgifter (hvis ja, angiv om- fang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommune og regioner	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen

Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget supplerer Rådets forordning nr. 2100 af 27. juli 1994 om EF-sortsbeskyttelse, der gælder umiddelbart i Danmark.	
Er i strid med de frem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

[Lov om plantenyheder]

Til nr. 1 [Lovens titel]

Det foreslås, at plantenyhedslovens titel ændres til lov om plantenyheder og EF-sortsbeskyttelse.

Forslaget er en konsekvens af forslaget om samlingen af reguleringen af den immaterielle beskyttelse af plantenyheder på ministeriets ressortområde.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 3.1.1. og til § 1, nr. 2 og 8, nedenfor.

Til nr. 2 [Lov om anvendelse af forordningerne om EF-sortsbeskyttelse]

Efter § 1, stk. 1, i lov nr. 301 af 10. maj om anvendelsen af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om EF-sortsbeskyttelse er ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiget til at fastsætte bestemmelser, der er nødvendige for anvendelsen her i landet af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om EF-sortsbeskyttelse.

Det er Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at reguleringen i EF-sortsbeskyttelsesloven og plantenyhedsloven har en naturlig sammenhæng, da begge regelsæt udspringer af konventionen til beskyttelse af nye plantesorter. En samling af reguleringen af den immaterielle beskyttelse af plantenyheder på ministeriets ressortområde vil efter ministeriets vurdering bidrage til en øget overskuelighed for borgerne og virksomheder.

Det foreslås derfor, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling som en ny bestemmelse i plantenyhedslovens § 2 a bemyndiges til at fastsætte de regler eller træffe de beslutninger, som er nødvendige for anvendelsen af Den Europæiske Unions forordninger om EF-sortsbeskyttelse.

Den Europæiske Unions forordninger om EF-sortsbeskyttelse er efter TEUF artikel 288 umiddelbart gældende i medlemsstaterne. Det kan dog være nødvendigt eller hensigtsmæssigt at udstede nationale regler til supplerende af en forordningsbestemmelser, f.eks. hvis forordningen giver medlemsstaterne adgang til at vælge mellem flere angivne løsninger. Der kan desuden være tale om udstedelse af regler af mere administrativ art.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af EF-sortsbeskyttelseslovens § 1, stk. 1.

Til nr. 3 [afprøvning ved TystofteFonden]

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er efter stk. 1 i tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven på 2019 bemyndiget til at henlægge opgaver inden for bl.a. plantenyhedsbeskyttelse til en privat juridisk person. Ministeren kan herunder overlade til den private juridiske person at løse opgaver, der har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed.

Bemyndigelsen er udnyttet til at henlægge afprøvningen af nye plantesorter til TystofteFonden.

Det foreslås, at muligheden for at henlægge afprøvningen af plantenyheder, der har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed til en privat juridisk aktør, videreføres.

Det foreslås således, at Plantenyhedsnævnet i plantenyhedslovens i § 9, stk. 1, 3. pkt., bemyndiges til at lade afprøvningen udføre af private juridiske personer.

Det foreslås endvidere, at den private juridiske person er undergivet nævnets instruktion og tilsyn under udførelsen af afprøvningen, jf. stk. 1, 4. pkt. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at Plantenyhedsnævnet i forbindelse med delegationen skal udforme skriftlige retningslinjer for, hvordan afprøvningen skal udøves af den private aktør, og nævnet har pligt til at føre tilsyn med, at den tildelegerede opgave bliver løst som aftalt og i overensstemmelse med de gældende regler herom.

Der skal i grundlaget for den private aktørs opgaveudførelse være taget højde for håndteringen af eventuelle interessekonflikter, ligesom det i forbindelse med indgåelsen af aftalen om delegationen skal sikres, at den private aktør er indstillet på at handle sagligt og har forudsætningerne herfor, herunder nødvendige faglige kompetencer. Plantenyhedsnævnet skal i forbindelse med indgåelsen af aftalen om delegationen sikre sig, at nævnet kan føre tilsyn med opgavevaretagelsen og reagere, hvis afprøvningen f.eks. ikke lever op til de protokoller, som denne skal udføres i henhold til.

Til nr. 4 [Fejl]

Ved lov nr. 967 af 4. december 2002 (Sanering af nævn og udvalg i Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri m.v.) blev bl.a. plantenyhedslovens § 19, stk. 1, ophævet, og § 19, stk. 2, blev herefter til § 19, stk. 1. Ved en fejl blev der ikke ved ændringsloven foretaget konsekvensrettelser af henvisningen til § 19, stk. 2, der blev til § 19, stk. 1, i plantenyhedslovens § 19, stk. 3, der blev til § 19, stk. 2.

Det foreslås, at henvisningen i plantenyhedslovens § 19, stk. 2 til plantenyhedslovens § 19, stk. 2, ændres, så den retteligt henviser til plantenyhedslovens § 19, stk. 1.

Der er tale om ændring af lovteknisk karakter.

Til nr. 5 [Sekretariatsbistand ved TystofteFonden]

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er efter stk. 1 i tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven på 2019 bemyndiget til at henlægge opgaver inden for bl.a. plantenyhedsbeskyttelse til en privat juridisk person. Ministeren kan herunder overlade til den private juridiske person at løse opgaver, der har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed.

Bemyndigelsen er udnyttet til at henlægge udøvelsen af sekretariatsbistanden til Plantenyhedsnævnet til TystofteFonden, jf. § 5, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1273 af 27. november 2017 om Landbrugsstyrelsens opgaver og beføjelser.

Ved sekretariatsbistand forstås i denne sammenhæng løsning af opgaver, der har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed, i forbindelse med Plantenyhedsnævnets afgørelser efter plantenyhedslovens kapitel 2 og 3, som omfatter sagsforberedelsen m.v. forbundet med:

- Modtagelse af anmeldelse efter lovens § 3, stk. 1
- Sagsbehandling af anmeldelsen efter lovens § 3, stk. 3
- Opkrævning af anmeldelsesgebyr efter lovens § 3, stk. 4
- Indførelse af anmeldelsen i nævnets dagbog m.v., jf. lovens § 4, stk. 1, 1. pkt.
- Offentliggørelse af meddelelse om anmeldelse, jf. lovens § 4, stk. 1, 2. pkt.
- Sletning af anmeldelser efter lovens § 5
- Behandling af anmodning om fortrinsret efter lovens § 6
- Undersøgelse af, om en sort opfylder betingelserne for beskyttelse m.v., jf. lovens §§ 7 og 9
- Behandling af indsigelser, jf. lovens § 8
- Opkrævning af gebyr for afprøvning efter lovens § 9, stk. 2

- Optagelser i Plantenyhedsregisteret m.v., jf. lovens § 10
- Behandling af forslag til plantesortsnavn, jf. lovens § 11, stk. 1-3
- Offentliggørelse af optagelsen af plantesorten i Plantenyhedsregisteret, jf. § 12, stk. 1
- Udfærdigelse og forlængelse af beskyttelsesbrev, jf. lovens § 12
- Opkrævning af årligt registreringsgebyr efter lovens § 12, stk. 2
- Efterkontrol af vedligeholdelse af plantenyheden, jf. lovens § 13
- Sletning af plantenyheder af Plantenyhedsregistret, jf. lovens § 14, stk. 1 og 2
- Offentliggørelse af sletning af Plantenyhedsregistret, jf. lovens § 15

Landbrugsstyrelsen varetog indtil den 1. juli 2015 sekretariatsbetjeningen af Plantenyhedsnævnet.

Den egentlige myndighedsudøvelse, der består i at træffe forvaltningsretlige afgørelser efter plantenyhedslovens kapitel 2 og 3, er ikke omfattet af de opgaver, der kan henlægges efter stk. 1 i tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven på 2019. Disse beføjelser udøves fortsat af Plantenyhedsnævnet.

Det foreslås, at muligheden for at henlægge opgaver, der har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed, til en privat juridisk person videreføres. Det foreslås således som et nyt *stk. 3, 1. pkt.* til plantenyhedslovens § 22, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling stiller sekretariatsbistand til rådighed for Plantenyhedsnævnet, som ministeren samtidig bemyndiges til at henlægge til varetagelse hos private juridiske personer.

Den foreslåede bestemmelse om henlæggelse af sekretariatsbetjeningen af Plantenyhedsnævnet til private juridiske personer indebærer, at der delegeres sagsforberedende skridt i de afgørelsessager, som Plantenyhedsnævnet træffer i henhold til plantenyhedslovens kapitel 2 og 3.

Det foreslås i *stk. 3, 2. pkt.*, til plantenyhedslovens § 22, at den private juridiske person skal være undergivet ministerens instruktion og tilsyn i de sager, som er henlagt efter stk. 3, 1.pkt.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at ministeren i forbindelse med delegationen skal sikre, at samtlige indhentede oplysninger af betydning for sagen videregives til Plantenyhedsnævnet, således at de kan indgå umiddelbart i grundlaget for Plantenyhedsnævnets afgørelse. Videregivelsen er endvidere påkrævet, for at Plantenyhedsnævnet kan sikre sig, at partshøring er foretaget i overensstemmelse med de almindelige bestemmelser herom. Den private aktør skal i forbindelse med de sagsforberedende skridt iagttage de samme regelsæt, som Plantenyhedsnævnet, herunder offentligretlige regler og grundsatninger. Dette indebærer bl.a., at f.eks. partshøring, som gennemføres på grundlag af delegationen, må ske i overensstemmelse med forvaltningslovens §§ 19-20.

Ministeren skal i forbindelse med delegationen udforme skriftlige retningslinjer for, hvordan den delegerede kompetence skal udøves af den private aktør, og ministeren har pligt til at føre tilsyn med, at den tildelegerede opgave bliver løst som aftalt og i overensstemmelse med de gældende regler herom.

Der skal i grundlaget for den private aktørs opgaveudførelse være taget højde for håndteringen af eventuelle interessekonflikter, ligesom det i forbindelse med indgåelsen af aftalen om delegationen skal sikres, at den private aktør er indstillet på at handle sagligt og har forudsætningerne herfor, herunder nødvendige faglige kompetencer. Herudover skal det i forbindelse med indgåelsen af aftalen om delegationen sikres, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan føre tilsyn med opgavevaretagelsen og reagere, hvis der f.eks. handles usagligt.

I det omfang den private aktør under udførelsen af sine opgaver behandler personoplysninger, typisk ved behandling af oplysninger om personligt ejede virksomheder og I/S'er med fysiske personer som interessenter, skal bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (dataskyttelsesforordningen) og lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling

af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven). Om nødvendigt skal Plantenyhedsnævnet indgå en databehandleraftale med den private aktør, og nødvendigheden heraf skal hvile på en konkret vurdering. Under hensyn til karakteren af de opgaver, som den private aktør skal løse, må det dog konstateres, at selve behandlingen af personoplysninger som altovervejende hovedregel ikke vil være en hovedydelse, men blot vil være en nødvendig forudsætning for at løse de opgaver, der er omfattet af delegationen. Som udgangspunkt må den private aktør derfor forventes at optræde som selvstændig dataansvarlig for den behandling af personoplysninger, som udførelsen af den private aktørs opgaver forudsætter, hvorfor der som udgangspunkt ikke skal indgås en databehandleraftale mellem Plantenyhedsnævnet og den private aktør.

Til nr. 6 [Overskriften før § 25]

Det foreslås, at overskriftens før § 25 tilpasses som følge af den foreslåede ændring af § 25, jf. lovforslagets § 1, nr. 7. Den foreslåede ændring indebærer, at overskriften før § 25 ændres fra "Gebyrer" til "Formålsbestemte betalinger".

Til nr. 7 [Gebyrer og betaling for ydelser m.v.]

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan efter plantenyhedslovens § 25, nr. 1, fastsætte regler om gebyrer til dækning af udgifterne ved behandling af anmeldelser, jf. plantenyhedslovens § 3, stk. 4, og ved forlængelse af beskyttelsesbrevets gyldighed, jf. plantenyhedslovens § 12, stk. 2, samt til hel eller delvis dækning af udgifter ved afprøvning, jf. plantenyhedslovens § 9, stk. 2.

Efter plantenyhedslovens § 25, nr. 3 og 4, kan ministeren fastsætte regler om rente ved for sen indbetaling af gebyrer, og gebyrer for erindringsskrivelser.

Efter stk. 1 i tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven for 2019 kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling henlægge opgaver inden for bl.a. plantenyhedsbeskyttelse til private juridiske personer. Ministeren kan herunder bl.a. overlade til den private juridiske person at løse opgaver, der har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed. Efter tekstanmærkningens stk. 3, kan ministeren fastsætte nærmere regler om den private juridiske persons opkrævning af et gebyr i forbindelse med løsning af disse opgaver. Som det fremgår ovenfor af lovforslagets § 1, nr. 3, så varetages afprøvning af nye plantesoorter, der er anmeldt til optagelse i Plantenyhedsregistret med henblik på at opnå plantenyhedsbeskyttelse af den erhvervsdrivende fond, TystofteFonden. Ligeledes udfører TystofteFonden en afprøvning af en beskyttet plantenyhed som led i efterkontrollen af, at sortsejeren vedligeholder plantenyheden tilstrækkeligt. Tilstrækkelig vedligeholdelse er en forudsætning for den fortsatte registrering i Plantenyhedsregisteret, og dermed den årlige forlængelse af beskyttelsesbrevets gyldighed, der sker efter indbetaling af registreringsgebyr.

Endelig varetager TystofteFonden sekretariatsfunktionen for Plantenyhedsnævnet, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5, og § 5, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1273 af 27. november 2017 om Landbrugsstyrelsens opgaver og beføjelser. Bemyndigelserne i plantenyhedslovens § 25 og tekstanmærkning nr. 167, stk. 3, er udnyttet ved bekendtgørelse nr. 1690 af 20. december 2016 om betaling for kontrol med planteformeringsmateriale. Efter bekendtgørelsens § 1, stk. 1, betales der et gebyr på 700 kr. til dækning af TystofteFondens udgifter til administration m.m. i forbindelse med anmeldelse af sort til optagelse i Plantenyhedsregisteret med henblik på beskyttelse som plantenyhed. Efter bekendtgørelsens § 1, stk. 3, opkræves der betaling i henhold til TystofteFondens prisliste til dækning af TystofteFondens omkostninger ved teknisk afprøvning og til årlig vedligeholdelse af plantenyhedsregistret. Prislisten fremgår af fondens hjemmeside www.tystofte.dk.

Efter bekendtgørelsens § 3, forfalder gebyrer og betalinger til dækning af TystofteFondens omkostninger ved påkrav, og betaling skal senest ske 30 dage efter fakturaens dato. Betales forfaldne gebyrer og betalinger til dækning af TystofteFondens omkostninger ikke rettidigt, skal der betales en årlig rente svarende til renten i henhold til rentelovens § 5. Den tilladte rente udgør dog mindst 50 kr. For erindringskrivelser betales et rykkergebyr på 100 kr.

Det foreslås, at bemyndigelsen i § 25 nyaffattes som følge af den foreslåede indarbejdelse af dele af tekst-anmærkning nr. 167.

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i plantenyhedslovens § 25, stk. 1, bemyndiges til at fastsætte regler om betaling af gebyr til dækning af udgifter i forbindelse med optagelse af sorter i Plantenyhedsregisteret, jf. plantenyhedslovens § 10. Det er hensigten med bestemmelsen at videreføre det gebyr for beskyttelse af plantenyheder, der er fastsat i § 1, stk. 1, i bekendtgørelse om betaling for kontrol med planteformeringsmateriale.

Det foreslås endvidere, at ministeren i plantenyhedslovens § 25, stk. 2, bemyndiges til at fastsætte regler om betaling for behandling af anmeldelser, jf. plantenyhedslovens § 3, stk. 4, og ved forlængelse af beskyttelsesbrevets gyldighed, jf. plantenyhedslovens § 12, stk. 2, samt afprøvning, jf. plantenyhedslovens § 9, stk. 2. Det er hensigten med bestemmelsen at videreføre § 1, stk. 3, i bekendtgørelse om betaling for kontrol med planteformeringsmateriale, hvoraf det fremgår, at betaling til dækning af TystofteFondens omkostninger ved teknisk afprøvning og til årlig vedligeholdelse af plantenyhedsregistret sker i henhold til priser, der fastsættes af fonden og offentliggøres på denne hjemmeside.

Ministerens foreslås i § 25, stk. 3, bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om opkrævning af beløb, der er nævnt i stk. 1 og 2, herunder at opkrævning kan foretages af private juridiske personer direkte hos sortsejer. Det er hensigten at udnytte den foreslåede bestemmelse i plantenyhedslovens § 25, stk. 3, til at videreføre TystofteFondens eller en lignende privat aktørs mulighed for at opkræve betaling direkte hos ansøgere for løsning af de opgaver, som varetages i forbindelse plantenyhedsbeskyttelse.

Endelig foreslås det i § 25, stk. 4, at betalingsforpligtelser, der er fastsat ved forordning inden for lovens område, i loven eller i regler udstedt i medfør af loven, og som ikke betales rettidigt, tillægges en årlig rente, der svarer til den fastsatte referencesats i renteloven med tillæg fra forfaldsdagen at regne, medmindre andet er fastsat i Den Europæiske Unions retsakter. Den tillagte rente udgør dog mindst 50 kr. For rykkerbreve betales et gebyr på 100 kr., som reguleres med tilpasningsprocenten i lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste med 10 delelige kronebeløb.

Den foreslåede bestemmelse er enslydende med bestemmelser, der er fastsat i den øvrige lovgivning på Miljø- og Fødevarerministeriets område, jf. f.eks. § 4 a i lov om foderstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1000 af 2. juli 2018.

Til nr. 8 [Bødehjemmel forordningerne om EF-sortsbeskyttelse]

Efter EF-sortsbeskyttelseslovens § 1, stk. 2, er ministeren bemyndiget til at fastsætte straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forordningerne om EF-sortsbeskyttelse, samt at visse af overtrædelserne er undergivet privat påtale. Efter EF-sortsbeskyttelseslovens § 1, stk. 3 er der hjemmel til at pålægge juridiske personer strafansvar.

Hensigten med bestemmelsen er at leve op til de forpligtelser, der fremgår af EF-sortsbeskyttelsesforordningen artikel 107, hvoraf det fremgår, at medlemsstaterne skal træffe alle egnede foranstaltninger til at sikre, at der for krænkelse af EF-sortsbeskyttelse indføres de samme straffebestemmelser, som for krænkelse af tilsvarende former for national ejendomsret.

Det følger af plantenyhedslovens § 26, stk. 1 og 3, at krænkelse af sortsejers rettigheder efter plantenyhedslovens § 16 eller regler fastsat i medfør heraf, straffes med bøde. De pågældende overtrædelser er

undergivet privat påtale, jf. § 26, stk. 1 og 3, 2. pkt. Herudover følger det af § 16, stk. 2, nr. 1, at en sortsejer, der ikke betegner plantenyheder med det godkendte sortsnavn eller undlader at efterkomme påbud meddelt af ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter plantenyhedslovens § 20, stk. 1, straffes med bøde. Endelig kan overtrædelse af bestemmelser om navngivning af plantenyheder fastsat af ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i bekendtgørelse nr. 942 af 11. august 2015 om plantesortsnavne, straffes med bøde, jf. § 7 i bekendtgørelse om plantesortsnavne fastsat i medfør af plantenyhedslovens § 26, stk. 3.

Bemyndigelsen i EF-sortsbeskyttelseslovens § 1, stk. 2, er udmøntet i bekendtgørelse nr. 630 af 20. juli 1995 om straf for overtrædelse af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om EF-sortsbeskyttelse. Efter bekendtgørelsens § 1, stk. 1, straffes overtrædelse af EF-sortsforordningens artikel 13, stk. 2 og 5, artikel 17, artikel 18, stk. 3, og artikel 29, stk. 3, med bøde. Efter § 1, stk. 2, er overtrædelsen af artikel 17, artikel 18, stk. 3, og artikel 29, stk. 3, undergivet påtale af EF-sortsmyndigheden. Overtrædelse af artikel 13, stk. 2 og 5, er undergivet privat påtale.

Som en del af Miljø- og Fødevarerministeriets bestræbelser på at få etableret en mere enkel, klar og sammenhængende lovstruktur, foreslås det, at samle regelgrundlaget om sortsbeskyttelse, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 1. Det foreslås derfor, at ministerens bemyndigelse i EF-sortsbeskyttelseslovens § 1, stk. 2, videreføres ved indarbejdelse som et nyt stk. 4 i plantenyhedslovens § 26, hvorefter det gældende stk. 4 bliver til stk. 5.

Forslaget indebærer, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling fortsat har bemyndigelse til at fastsætte straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forordningerne om EF-sortsbeskyttelse, og til at fastsætte, at visse overtrædelser er undergivet privat påtale.

Efter plantenyhedslovens § 26, stk. 4, der bliver stk. 5, kan der pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Til nr. 9 [Fejl]

Ved lov nr. 1086 af 20. december 1995 om ændring af lov om plantenyheder blev plantenyhedslovens § 19, stk. 1, ophævet, og § 19, stk. 2-4, blev herefter til § 19, stk. 1-3. Ved en fejl blev der ikke ved ændringsloven foretaget konsekvensrettelse af henvisningen til § 19, stk. 3, der blev til § 19, stk. 2, i plantenyhedslovens § 28.

Ved lov nr. 967 af 4. december 2002 (Sanering af nævn og udvalg i Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri m.v.) blev bl.a. plantenyhedslovens § 19, stk. 1 ophævet, og § 19, stk. 2, blev herefter til § 19, stk. 1. Ved en fejl blev der heller ikke ved denne ændringslov foretaget konsekvensrettelse af henvisningen til plantenyhedslovens § 19 i plantenyhedslovens § 28.

Det foreslås, at henvisningen i plantenyhedslovens § 28 til plantenyhedslovens § 19, stk. 3, ændres, så den retteligt henviser til plantenyhedslovens § 19, stk. 1.

Der er tale om ændring af lovteknisk karakter.

Til § 2

[Lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet]

Til nr. 1 og 2 [Gebyrfritagelse]

Efter § 3 a i lov om frø, kartofler og planter, jf. lovbekendtgørelse nr. 12 af 4. januar 2017, og § 12 a i lov om planteskadegørere, jf. lovbekendtgørelse nr. 14 af 4. januar 2017, kan afgørelser truffet i henhold til

lovene eller regler udstedt i medfør heraf, hvis ikke andet er fastsat i lovene eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodninger om genoptagelse, betaler klager efter klagenævnslovens § 18 et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende (2016-niveau).

Efter klagenævnslovens § 19, nr. 5, opkræves og betales der dog ikke gebyr for klager over afgørelser, der træffes efter de love på fødevarer-, landbrugs- og fiskeriets område, som giver klageadgang til nævnet efter bestemmelser i bl.a. klagenævnslovens §§ 84, 86 og 89.

Som en konsekvens af den foreslåede samling af bestemmelserne i lov om frø, kartofler og planter og lov om planteskadegørere i det samtidig med nærværende lovforslag fremsatte forslag til lov om planter og plantesundhed m.v., foreslås det, jf. lovforslagets § 2, nr. 2, at klagenævnslovens § 19 suppleres med et nyt nr. 9, hvorefter der ikke opkræves og betales gebyr for klager over afgørelser, der indbringes for nævnet efter § 22 i lov om planter og plantesundhed m.v. Det foreslås endvidere som konsekvens af den foreslåede samling af bestemmelserne i lov om plantenyheder og lov om anvendelse af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om EF-sortsbeskyttelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, 2 og 8, at klagenævnslovens § 19 suppleres med et nyt nr. 10, hvorefter der ikke opkræves og betales gebyr for klager over afgørelser, der indbringes for nævnet efter § 23 a i lov om plantenyheder og EF-sortsbeskyttelse.

Som konsekvens af den foreslåede indsættelse af nye numre i klagenævnslovens § 19, nr. 9 og 10, foreslås det, jf. lovforslagets § 2, nr. 1, at klagenævnslovens § 19, nr. 5, tilpasses, så henvisningerne til klagenævnslovens §§ 84 og 89 udgår af bestemmelsen.

Forslagene til ændring af klagenævnslovens § 19 er konsekvensændringer af lovteknisk karakter, som indebærer en videreførelse af den hidtil gældende retstilstand, hvorefter der ikke opkræves gebyrer for indbringelse af klager på frø- og planteområdet.

Til § 3

[Patentloven]

Til nr. 1 [konsekvensændring af patentlovens § 46 a, stk. 2]

Ifølge patentlovens § 46 a, stk. 1, kan en sortsejer, der ikke kan opnå eller udnytte en plantenyhedsbeskyttelse uden at krænke et ældre patent, ansøge om tvangslicens til udnyttelse af opfindelsen, hvis tvangslicensen er nødvendig for udnyttelsen af den sort, der skal nyhedsbeskyttes, og mod betaling af en rimelig licensafgift. Tvangslicens meddeles kun, hvis sortsejeren godtgør, at sorten udgør et vigtigt teknisk fremskridt af væsentlig økonomisk betydning i forhold til opfindelsen.

Har en patenthaver efter lov om plantenyheder fået tvangslicens til at udnytte en beskyttet plantenyhed, har sortsejeren ret til på rimelige vilkår at opnå gensidig licens til udnyttelse af opfindelsen, jf. patentlovens § 46 a, stk. 2.

Som følge af den foreslåede ændring af lov om plantenyheders titel, jf. § 1, nr. 1, foreslås henvisningen i patentlovens § 46 a, stk. 2, til lov om plantenyheder konsekvensændret til lov om plantenyheder og EF-sortsbeskyttelse.

Der er tale om en ændring af lovteknisk karakter.

Til § 4

[Driftsloven]

Til nr. 1 og 2 [Beslutning om hvilke plantearter, der er uønskede]

Efter driftslovens § 10, stk. 1, træffer ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bestemmelse om, hvilke plantearter der skal anses for uønskede, fordi de kan skade afgrøderne, naturen eller landskabet.

Bemyndigelsen til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling til at føre en optegnelse over uønskede plantearter omfatter både hjemmehørende og invasive plantearter, der er uønskede, fordi de kan blive eller er blevet truende enten for de dyrkede afgrøder eller for den hjemmehørende natur.

Det er Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at det er hensigtsmæssigt at adskille reguleringen af uønskede plantearter, således at reguleringen af hjemmehørende plantearter, som ikke truer den biologiske mangfoldighed, men som af andre årsager er uønskede, f.eks. af hensyn til at forebygge tab for den danske planteavl, samles med den almindelige regulering af produktion og salg af frø, kartofler og planter, jf. det samtidig fremsatte forslag til en ny plantelov.

Der henvises til afsnit 2 og 3.1.1. i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, jf. § 4, nr. 1, at overskriften til driftsloven § 10 ændres, således at det fremgår, at bestemmelsen fremover kun angår bekæmpelse af kæmpebjørneklo. Herudover foreslås ministerens bemyndigelse i stk. 1 ophævet som følge af, at driftslovens § 10 fremover kun angår bekæmpelse af kæmpebjørneklo. Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget i § 11 i det samtidig fremsatte forslag til en ny plantelov, hvorefter det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til at fastsætte regler med henblik på bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af hjemmehørende plantearter, der er uønskede.

Til nr. 3 [Bemyndigelse til at fastsætte regler om uønskede plantearter]

Efter driftslovens § 10, stk. 2, er ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiget til at fastsætte regler om bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af plantearter, som anses for uønskede plantearter efter § 10, stk. 1. Ministeren kan i medfør af bestemmelsen i § 10, stk. 2, fastsætte regler om håndtering, behandling, transport ad offentlig vej og overdragelse af varer og produkter med indhold af uønskede plantearter. Ministeren kan endvidere fastsætte krav om rengøring af transportmidler, maskiner, redskaber, emballage og lokaler, der har været anvendt til transport, behandling, håndtering, opbevaring af varer med indhold af uønskede plantearter. Endelig kan ministeren fastsætte krav om behandling af arealer med forekomst af uønskede plantearter og fastsætte regler om pligt til at afgive oplysning om forekomst af uønskede plantearter, herunder ved overdragelse af ejendoms- eller brugsret til arealer eller ved anvendelse af maskiner og redskaber m.v., der tilhører andre.

Bemyndigelsen er udnyttet til at fastsætte krav om forebyggelse og bekæmpelse af flyvehavre på alle dyrkede og udyrkede arealer i flyvehavrebekendtgørelsen. Bemyndigelsen er endvidere udnyttet til at fastsætte krav om bekæmpelse af forekomst af kæmpebjørneklo i kæmpebjørneklobekendtgørelsen, såfremt der er i den kommune, hvor det inficerede areal er beliggende, er vedtaget en indsatsplan for bekæmpelsen.

Det foreslås, at driftslovens § 10, stk. 2, der bliver stk. 1, nyaffattes som følge af den foreslåede ændring af anvendelsesområdet for så vidt angår driftslovens § 10, jf. lovforslagets § 4, nr. 1 og 2, der foreslås begrænses til kun at angå bekæmpelse af kæmpebjørneklo. Forslaget indebærer, at ministeren bemyndiges til i medfør af driftslovens § 10, stk. 2, der bliver stk. 1, at fastsætte regler om bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af kæmpebjørneklo, herunder om behandling af arealer med forekomst heraf. Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget i § 11 i det samtidig fremsatte forslag til en ny plantelov, hvori det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til at fastsætte regler med henblik på bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af hjemmehørende plantearter, der er uønskede.

Til nr. 4 [Udførelse af bekæmpelse, hvis manglende efterkommelse af påbud]

Efter driftslovens § 14 kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling meddele de forbud og påbud, der er nødvendige for at sikre overholdelsen af loven eller af regler fastsat i medfør af loven.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er efter driftslovens § 10, stk. 3, 1. pkt. bemyndiget til at fastsætte bestemmelser om, at ministeren kan lade bekæmpelse eller forebyggelse af udbredelse af flyvehavre og kæmpebjørneklo udføre, såfremt påbud herom ikke er efterkommet af ejeren eller brugeren inden for en nærmere fastsat frist.

Bestemmelsen er udnyttet ved flyvehavrebekendtgørelsens § 2, stk. 2, og kæmpebjørneklobekendtgørelsens § 5, stk. 2.

Som en konsekvens af forslaget om adskillelsen af reguleringen af uønskede plantearter, jf. lovforslagets § 4, nr. 1 - 3, foreslås det, at bemyndigelsen i driftslovens § 10, stk. 3, 1. pkt., der bliver stk. 2, 1. pkt., tilpasses, således at bemyndigelsen fremover alene angår muligheden for at lade bekæmpelse af kæmpebjørneklo udføre, såfremt påbud herom ikke er efterkommet af ejeren eller brugeren.

Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget i § 16, stk. 2 i det samtidig fremsatte forslag til en ny plantelov, hvorefter det foreslås, at hvis et påbud meddelt efter den foreslåede § 16, stk. 1, i den nye plantelov, ikke efterkommes inden for en nærmere fastsat frist, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling lade arbejdet udføre for den ansvarliges regning.

Til nr. 5 [Bekæmpelse for ejers eller bruger regning]

Efter driftslovens § 10, stk. 3, 2. pkt., kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling fastsætte, at bekæmpelse af flyvehavre og kæmpebjørneklo, som ministeren efter driftslovens § 10, stk. 3, 1. pkt., har ladet udføre på grund af ejers eller brugers manglende efterkommelse af påbud herom, sker helt eller delvis for ejerens eller brugerens regning.

Bestemmelsen er udnyttet ved flyvehavrebekendtgørelsens § 2, stk. 2, og kæmpebjørneklobekendtgørelsens § 5, stk. 3.

Som en konsekvens af forslaget om adskillelsen af reguleringen af uønskede plantearter, jf. lovforslagets § 4, nr. 1 - 3, foreslås det, at bemyndigelsen i driftslovens § 10, stk. 3, 2. pkt., der bliver stk. 2, 2. pkt., tilpasses i overensstemmelse med § 10, stk. 3, 1. pkt., der bliver stk. 2, 1. pkt., således at bemyndigelsen fremover alene angår muligheden for at foretage bekæmpelse af kæmpebjørneklo helt eller delvis for ejerens eller brugerens regning.

Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget i § 16, stk. 2 i det samtidig fremsatte forslag til en ny plantelov, hvorefter det foreslås, at hvis et påbud meddelt efter den foreslåede § 16, stk. 1, i den nye plantelov, ikke efterkommes inden for en nærmere fastsat frist, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling lade arbejdet udføre for den ansvarliges regning.

Til nr. 6 [Obligatorisk digital kommunikation]

Den foreslåede bestemmelse til driftslovens § 12 a er ny.

Miljø- og Fødevarerministeriet ønsker at automatisere store dele af sagsbehandlingen helt eller delvist og sikre en bedre, hurtigere og effektiv kommunikation med brugerne. Dette indebærer bl.a. et behov for at kommunikationen og sagsbehandlingen i videst muligt omfang foregår digitalt, f.eks. ved brug af Miljø- og Fødevarerministeriets portalløsning Tast selv-service eller en app-løsning.

Det foreslås derfor, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i driftslovens § 12 a, får mulighed for at gøre det obligatorisk at anvende digital kommunikation mellem på den ene side virksomheder og på den anden side Miljø- og Fødevarerministeriet om forhold omfattet af driftsloven eller regler fastsat i medfør af loven. Dette vil medvirke til at sikre en hurtig og effektiv høring af landbrugerne og hurtig fremsendelse af afgørelser samtidig med, at landbrugerne har alle oplysninger samlet i f.eks. Miljø- og Fødevarerministeriets portalløsning (Tast selv-service) eller en app-løsning og på den måde lettere vil have overblik over de høringsbreve og afgørelser, som træffes efter loven eller efter regler fastsat i medfør heraf.

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i driftslovens § 12 a, stk. 1, bemyndiges til fastsætte regler om, at al skriftlig kommunikation til og fra Miljø- og Fødevarerministeriet om forhold omfattet af driftsloven eller af regler udstedt i medfør af loven skal foregå digitalt.

Bemyndigelsen påtænkes udnyttet således, at pligten til at kommunikere digitalt f.eks. mellem Landbrugsstyrelsen og virksomhederne også omfatter kommunikation mellem styrelsen og en rådgiver, f.eks. en konsulent, advokat eller lign., som optræder på virksomhedens eller borgerens vegne over for styrelsen.

Den foreslåede bestemmelse har ikke på nuværende tidspunkt noget konkret anvendelsesområde. Kravet om digital kommunikation vil blive udmøntet løbende i takt med, at de digitale løsninger er på plads, og den fornødne teknologi er til stede.

Kravet om obligatorisk digital kommunikation indebærer bl.a., at skriftlige henvendelser m.v. til Landbrugsstyrelsen om forhold, som er omfattet af loven eller af regler, som er udstedt i medfør af loven, ikke anses for behørigt modtaget i styrelsen, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde.

Det forslåede krav om, at al kommunikation skal ske digitalt til og fra Miljø- og Fødevarerministeriet, er en fravigelse af det almindelige forvaltningsretlige udgangspunkt om, at der er formfrihed for virksomheden til at henvende sig til offentlige myndigheder, som virksomheden vil. Dette følger blandt andet af lovbemærkningerne til forvaltningslovens § 32 a, jf. Folketingstidende 2001-02/2, tillæg A, s. 2062 ff.

Forvaltningslovens § 32 a giver mulighed for, at vedkommende minister kan fastsætte regler om ret til at anvende digital kommunikation ved henvendelser til den offentlige forvaltning og om de nærmere vilkår herfor, herunder fravige formkrav i lovgivningen, der hindrer anvendelsen af digital kommunikation. Forvaltningslovens § 32 a åbner imidlertid alene op for, at der kan fastsættes regler, der giver virksomheden en ret til at kommunikere digitalt med det offentlige, men ikke mulighed for at fastsætte en pligt for virksomheden til at kommunikere digitalt.

Det foreslås derfor, at der etableres hjemmel i driftslovens § 12 a til at fastsætte krav om, at det bliver obligatorisk for virksomhederne at kommunikere digitalt med Miljø- og Fødevarerministeriet om forhold omfattet af driftsloven eller regler udstedt i medfør af loven, herunder at anvende de digitale selvbetjeningsløsninger, som Miljø- og Fødevarerministeriet stiller til rådighed.

Hvis en henvendelse sendes på anden måde end den foreskrevne digitale måde, eksempelvis pr. brev, følger det af den almindelige vejledningspligt, jf. forvaltningslovens § 7, stk. 1, at myndigheden har pligt til at vejlede om, hvorledes manglerne kan afhjælpes. Kun hvis der, f.eks. inden for en fastsat frist, ikke er rettet på de mangler, den pågældende ved vejledning er gjort opmærksom på, kan henvendelsen afvises eller oplysningerne anses for ikke at være modtaget.

Det er lagt til grund, at en afvisning af at tage en sag under realitetsbehandling på grund af manglende anvendelse af den obligatoriske digitale kommunikation er en afgørelse og indebærer en sagsbehandling, der følger de almindelige forvaltningsretlige regler og principper om eksempelvis partshøring og

begrundelse. Det er ikke hensigten med indførelse af krav om digital kommunikation at ændre på, hvordan den offentlige myndighed håndterer situationer, hvor virksomheden overskrider en eventuel frist. Der vil således i samme omfang som hidtil kunne tages hensyn til årsagen til, at en frist ikke er overholdt.

De sanktioner, der i dag er knyttet til manglende indberetning eller indsendelse i papirform, vil også finde anvendelse, når indberetning eller indsendelse ikke sker i overensstemmelse med de krav om digital indberetning, der fastsættes ved bekendtgørelse i henhold til dette lovforslag.

Af bekendtgørelserne, der udmønter bemyndigelsen, vil det komme til at fremgå, hvem der omfattes af pligten til at kommunikere digitalt med Miljø- og Fødevarerministeriet, om hvilke forhold og på hvilken måde. Det vil endvidere komme til at fremgå hvilke praktiske og tekniske forudsætninger, der skal være opfyldt hos den enkelte virksomhed, herunder om virksomheden forudsættes at være i besiddelse af teknisk udstyr af nærmere bestemt art for at kunne leve op til lovgivningens krav.

Med den foreslåede udformning af bestemmelsen som en bemyndigelse er det muligt ved bekendtgørelse at fastsætte regler om, at visse grupper ikke skal være omfattet af kravet om pligtmæssig digital kommunikation. Undtagelsesmuligheden tænkes at have en yderst begrænset rækkevidde.

Herudover vil det være muligt for virksomheder efter ansøgning at opnå dispensation fra kravet om digital kommunikation. Dispensation vil kun undtagelsesvist blive givet, f.eks. til de jordbrugere, der bor i områder, hvor det er teknisk problematisk at koble sig på internettet.

Hvad angår fritagelse for tilslutning til Offentlig Digital Post, henvises der i det hele til de regler, som Finansministeriet (Digitaliseringsstyrelsen) har fastsat om henholdsvis fritagelse af fysiske personer fra tilslutning til Offentlig Digital Post m.v. og fritagelse af juridiske enheder med CVR-nummer samt fysiske personer med erhvervsaktiviteter for tilslutning til Offentlig Digital Post. Fritagelse for tilslutning til Offentlig Digital Post medfører ikke samtidig fritagelse for pligten til at benytte en af Miljø- og Fødevarerministeriet etableret portalløsning til kommunikation vedrørende forhold omfattet driftsloven.

Det forhold, at en virksomhed oplever, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, at den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til den pågældende selv at overvinde, kan ikke føre til fritagelse for pligten til digital kommunikation. I så fald må den pågældende eksempelvis anmode en rådgiver om at varetage kommunikationen på den pågældendes vegne.

Efter forslaget til driftslovens § 12 a, stk. 2, bemyndiges ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling endvidere til at fastsætte regler om vilkår og formater for anvendelse af digital kommunikation.

Der er ikke ved de foreslåede formkrav om anvendelse af digital kommunikation lagt op til at ændre grundlæggende forvaltningsretlige regler eller principper om eksempelvis notatpligten, myndighedernes vejledningspligt, pligten til at oplyse en sag tilstrækkeligt m.v.

Der vil efter forslaget kunne stilles krav om, at virksomheder oplyser en e-mailadresse, som Landbrugsstyrelsen kan anvende til kontakt i forbindelse med behandlingen af en konkret sag eller henvendelse. Dette forventes i praksis at være vedkommende virksomheds eller borgers e-mailadresse i Offentlig Digital Post.

Der vil også kunne stilles krav om anvendelse af digital signatur eller lignende i forbindelse med andre former for digital kommunikation, eksempelvis via digitale selvbetjeningsløsninger, så Landbrugsstyrelsen har sikkerhed for, at afsenderen er den, som vedkommende giver sig ud for at være.

Der kan efter forslaget ved bekendtgørelse stilles krav om, at virksomheden skal anvende bestemte it-systemer og særlige digitale formater for at sikre, at styrelsen kan håndtere de modtagne indberetninger, eller for at sikre at indsendt dokumentationsmateriale har den fornødne validitet.

Landbrugsstyrelsen vil som offentlig myndighed fortsat skulle iagttage de databeskyttelsesretlige regler i forbindelse med håndtering af personoplysninger, som indsendes digitalt, samt ved udvikling og implementering af digitale selvbetjeningsløsninger. De centrale regler om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger findes i databeskyttelsesforordningen, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016, og lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

Med driftslovens § 12 a, stk. 3, foreslås det fastlagt, hvornår en digital meddelelse må anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, det vil sige modtageren af meddelelsen. Meddelelsen anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, når den er tilgængelig for adressaten. Meddelelsen anses for at være tilgængelig for adressaten fra det tidspunkt, hvor adressaten har mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det vil sige med samme retsvirkninger som fysisk post, der anses for at være kommet frem, når den pågældende meddelelse m.v. er lagt i modtagerens fysiske postkasse.

Det er i denne forbindelse uden betydning, om adressaten for myndighedens meddelelse har bragt sig i stand til at tilgå meddelelsen, f.eks. hvis modtageren af en meddelelse, som myndigheden har sendt til den pågældende via den offentlige digitale postløsning, ikke har skaffet sig den fornødne offentlige digitale signatur til at modtage meddelelser i den offentlige digitale postløsning, jf. lov om Offentlig Digital Post, eller modtageren i sit elektroniske system har installeret anordninger (spamfiltre, firewalls osv.), som afviser at modtage meddelelser.

Det er endvidere uden betydning, om adressaten oplever, at vedkommendes egen computer ikke fungerer, at vedkommende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til adressaten selv at overvinde.

Den foreslåede bestemmelse finder anvendelse både på meddelelser, som frivilligt sendes digitalt, og på meddelelser, som det er obligatorisk at sende digitalt.

En meddelelse vil normalt være tilgængelig for Landbrugsstyrelsen på det tidspunkt, hvor styrelsen kan behandle meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesanordning eller et datasystem.

En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig, uanset om afsenderen betragter meddelelsen som sendt før kl. 24.00.

IT-problemer hos Landbrugsstyrelsen (nedbrud, midlertidig kapacitetsnedgang m.v.) kan betyde, at en digital meddelelse ikke kan afleveres til Landbrugsstyrelsen.

Opstår problemer tæt på fristen for indgivelsen af meddelelsen, og kan problemerne føre til, at fristen for indgivelse af meddelelsen ikke kan overholdes, anses meddelelsen for at være kommet frem inden for fristen, hvis den gøres tilgængelig for styrelsen inden for en rimelig tid efter, at forhindringen er ophørt.

Kan modtagelsestidspunktet for en digital meddelelse til en myndighed ikke fastlægges som følge af problemer med myndighedens it-system eller andre lignende problemer, må meddelelsen anses for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev afsendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet.

Det vil således ikke kunne komme virksomheden til skade, at indberetning modtages efter fristens udløb, hvis dette skyldes systemnedbrud hos myndigheden.

Det foreslås i driftslovens § 12 a, stk. 4, 1. pkt., at hvor det efter loven eller regler udstedt i medfør heraf er et krav, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling,

skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet. Det foreslås endvidere i driftslovens § 12 a, stk. 4, 2. pkt., at sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Den foreslåede bestemmelse i driftslovens § 12 a, stk. 4, vedrører fravigelse af underskriftskrav for dokumenter, der er udstedt af andre end Miljø- og Fødevarerministeriet, hvor det efter loven eller regler udstedt i medfør af loven er krævet, at dokumentet er underskrevet.

Underskriftskravet kan fremgå udtrykkeligt eller forudsætningsvist af de pågældende regler.

For at der ikke skal kunne opstå tvivl om, at virksomheder og borgere kan opfylde underskriftskravet på anden måde end ved personlig underskrift, foreslås det, at der indsættes en bestemmelse om, at underskriftskravet kan opfyldes ved, at underskriveren anvender en teknik, der sikrer entydig identifikation af den pågældende, f.eks. digital signatur.

Samtidig foreslås det i driftslovens § 12 a, stk. 5, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling be- myndiges til at fastsætte nærmere regler om, hvordan kravet om personlig underskrift, jf. stk. 4, kan opfyldes. Bestemmelsen kan eksempelvis anvendes til at fastsætte regler om, at underskriftskravet kan opfyldes ved, at den pågældende underskriver et fysisk dokument og indscanner dokumentet som en pdf-fil.

Der vil kunne forekomme tilfælde, hvor en ansøgning til Miljø- og Fødevarerministeriet skal være ledsaget f.eks. af en tilladelse fra en kommune. Sådanne originale tilladelser og lignende udstedt af andre myndigheder skal kunne indsendes som bilag til en ansøgning til Miljø- og Fødevarerministeriet, og der vil således kunne fastsættes regler om, at underskriftskravet vil kunne opfyldes ved at sådanne originale tilladelser og lignende udstedt af andre myndigheder vedlægges i indscannet form.

Endvidere kan der stilles krav om, at virksomheder eller fysiske personer, som indsender dokumenter til en myndighed uden personlige underskrifter, skal opbevare et eksemplar af det pågældende dokument forsynet med originale underskrifter, som myndigheden kan forlange at få forevist i kontroløjemed.

Til § 5

[Landbrugsstøtteleven]

Til nr. 1 [Obligatorisk digital kommunikation]

Efter landbrugsstøttelevens § 1 a kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling fastsætte regler om, at virksomheders ansøgning om støttebeløb og indberetning af oplysninger efter regler fastsat i medfør af landbrugsstøttelevens § 1 skal ske digitalt, og at kommunikation i forbindelse hermed skal foregå digitalt mellem ministeren og virksomhederne.

Efter den gældende bestemmelse i landbrugsstøttelevens § 1 a, er det kun i forbindelse med visse typer af kommunikation, at der kan stilles krav om, at dette foregår digitalt. Sigtet med bestemmelsen er at skabe hjemmel til at stille krav om obligatorisk anvendelse af det elektroniske Fællesskema, der hvert år anvendes til at søge støtte og foretage indberetning for en række EU-forordningsbaserede støtteordninger f.eks. den direkte arealstøtte-ordning, jf. bekendtgørelse nr. 1387 af 29. november 2018 om markblok, elektronisk fællesskema og elektroniske tilsagnsskemaer.

Miljø- og Fødevarerministeriet ønsker at automatisere store dele af sagsbehandlingen helt eller delvist og sikre en bedre, hurtigere og effektiv kommunikation med brugerne. Dette indebærer bl.a. et behov for at kommunikationen og sagsbehandlingen i videst muligt omfang foregår digitalt, f.eks. ved brug af

portalløsningen Tast selv-service. Det ligger ikke inden for rammerne af den gældende formulering af landbrugsstøttelovens § 1 a, at den del af sagsbehandlingen, der består af fremsendelse af partshørings- og afgørelsesbreve til landbrugere, f.eks. i forbindelse med krydsoverensstemmelsessager kan foregå i Tast selv-service. I dag har landbrugere mulighed for via Tast selv-service at ønske eller acceptere, at kommunikationen vedrørende arealstøtten sker digitalt. Det må antages, at der, i det omfang landbrugeren selv har accepteret digital kommunikation via Tast selv-service, i dag er adgang til at sende kommunikation via Tast selv-service.

Det foreslås, at landbrugsstøttelovens § 1 a nyaffattes for at udvide muligheden for at gøre det obligatorisk at anvende digital kommunikation mellem på den ene side virksomheder eller fysiske personer og på den anden side Miljø- og Fødevarerministeriet om forhold omfattet af landbrugsstøtteloven eller regler fastsat i medfør af loven. Dette vil medvirke til at sikre en hurtig og effektiv høring af landbrugere og hurtig fremsendelse af afgørelser, samtidig med at landbrugere har alle oplysninger samlet i Tast selv-service og på den måde lettere vil have overblik over de høringsbreve og afgørelser, som vedrører arealstøtten.

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i landbrugsstøttelovens § 1 a, stk. 1, bemyndiges til fastsætte regler om, at al skriftlig kommunikation til og fra Miljø- og Fødevarerministeriet om forhold omfattet af landbrugsstøtteloven eller af regler udstedt i medfør af loven skal foregå digitalt.

Loven administreres i al væsentlighed af Landbrugsstyrelsen, og bemyndigelsen påtænkes udnyttet således, at pligten til at kommunikere digitalt mellem styrelsen og virksomhederne m.v. også omfatter kommunikation mellem styrelsen og en rådgiver, f.eks. en konsulent, advokat eller lign., som optræder på virksomhedens eller borgerens vegne over for styrelsen.

Kravet om digital kommunikation vil blive udmøntet løbende i takt med, at de digitale løsninger er på plads, og den fornødne teknologi er til stede.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling vil kunne anvende bestemmelsen både på enkeltområder efterhånden som det skønnes hensigtsmæssigt, at der indføres en samlet digital og automatiseret sagsbehandling og kommunikation, eller generelt for større områder.

Kravet om obligatorisk digital kommunikation indebærer bl.a., at skriftlige henvendelser m.v. til Landbrugsstyrelsen om forhold, som er omfattet af loven eller af regler, som er udstedt i medfør af loven, ikke anses for behørigt modtaget i styrelsen, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde.

Det forslåede krav om, at al kommunikation skal ske digitalt til og fra Miljø- og Fødevarerministeriet, er en fravigelse af det almindelige forvaltningsretlige udgangspunkt om, at der er formfrihed for virksomheden eller borgeren til at henvende sig til offentlige myndigheder, som virksomheden eller borgeren vil. Dette følger blandt andet af lovbemærkningerne til forvaltningslovens § 32 a, jf. Folketingstidende 2001-02/2, tillæg A, s. 2062 ff.

Forvaltningslovens § 32 a giver mulighed for, at vedkommende minister kan fastsætte regler om ret til at anvende digital kommunikation ved henvendelser til den offentlige forvaltning og om de nærmere vilkår herfor, herunder fravige formkrav i lovgivningen, der hindrer anvendelsen af digital kommunikation. Forvaltningslovens § 32 a åbner imidlertid alene op for, at der kan fastsættes regler, der giver virksomheden eller borgeren en ret til at kommunikere digitalt med det offentlige, men ikke mulighed for at fastsætte en pligt for virksomheden eller borgeren til at kommunikere digitalt.

Det foreslås derfor, at der etableres hjemmel i landbrugsstøttelovens § 1 a til at fastsætte krav om, at det bliver obligatorisk for virksomhederne eller borgerne at kommunikere digitalt med Miljø- og Fødevarerministeriet om forhold omfattet af landbrugsstøtteloven eller regler udstedt i medfør af loven, herunder at anvende de digitale selvbetjeningsløsninger, som Miljø- og Fødevarerministeriet stiller til rådighed.

Hvis en henvendelse sendes på anden måde end den foreskrevne digitale måde, eksempelvis pr. brev, følger det af den almindelige vejledningspligt, jf. forvaltningslovens § 7, stk. 1, at myndigheden har pligt til at vejlede om, hvorledes manglerne kan afhjælpes. Kun hvis der, f.eks. inden for en fastsat frist, ikke er rettet på de mangler, den pågældende ved vejledning er gjort opmærksom på, kan henvendelsen afvises eller oplysningerne anses for ikke at være modtaget.

Det er lagt til grund, at en afvisning af at tage en sag under realitetsbehandling på grund af manglende anvendelse af den obligatoriske digitale kommunikation er en afgørelse og indebærer en sagsbehandling, der følger de almindelige forvaltningsretlige regler og principper om eksempelvis partshøring og begrundelse. Det er ikke hensigten med indførelse af krav om digital kommunikation at ændre på, hvordan den offentlige myndighed håndterer situationer, hvor virksomheden eller borgeren overskrider en eventuel frist. Der vil således i samme omfang som hidtil kunne tages hensyn til årsagen til, at en frist ikke er overholdt.

De sanktioner, der i dag er knyttet til manglende indberetning eller indsendelse i papirform, vil også finde anvendelse, når indberetning eller indsendelse ikke sker i overensstemmelse med de krav om digital indberetning, der fastsættes i bekendtgørelse i henhold til dette lovforslag.

Af bekendtgørelserne, der udmønter bemyndigelsen, vil det komme til at fremgå, hvem der omfattes af pligten til at kommunikere digitalt med Miljø- og Fødevarerministeriet, om hvilke forhold og på hvilken måde. Det vil endvidere komme til at fremgå hvilke praktiske og tekniske forudsætninger, der skal være opfyldt hos den enkelte virksomhed, herunder om virksomheden forudsættes at være i besiddelse af teknisk udstyr af nærmere bestemt art for at kunne leve op til lovgivningens krav.

Med den foreslåede udformning af bestemmelsen som en bemyndigelse er det muligt ved bekendtgørelse at fastsætte regler om, at visse grupper ikke skal være omfattet af kravet om pligtmæssig digital kommunikation. Undtagelsesmuligheden tænkes at have en yderst begrænset rækkevidde.

Herudover vil det være muligt for virksomheder eller borgere efter ansøgning at opnå dispensation fra kravet om digital kommunikation. Dispensation vil kun undtagelsesvist blive givet, f.eks. til de jordbrugere, der bor i områder, hvor det er teknisk problematisk at koble sig på internettet.

Hvad angår fritagelse for tilslutning til Offentlig Digital Post, henvises der i det hele til de regler, som Finansministeriet (Digitaliseringsstyrelsen) har fastsat om henholdsvis fritagelse af fysiske personer fra tilslutning til Offentlig Digital Post m.v. og fritagelse af juridiske enheder med CVR-nummer samt fysiske personer med erhvervsaktiviteter for tilslutning til Offentlig Digital Post. Fritagelse for tilslutning til Offentlig Digital Post medfører ikke samtidig fritagelse for pligten til at benytte en af Miljø- og Fødevarerministeriet etableret portalløsning til kommunikation vedrørende forhold omfattet af landbrugsstøtteleven.

Det forhold, at en virksomhed eller en borger oplever, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, at den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til den pågældende selv at overvinde, kan ikke føre til fritagelse for pligten til digital kommunikation. I så fald må den pågældende eksempelvis anmode en rådgiver om at varetage kommunikationen på den pågældendes vegne.

Efter forslaget til landbrugsstøttelevens § 1 a, stk. 2, bemyndiges ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling endvidere til at fastsætte regler om vilkår og formater for anvendelse af digital kommunikation.

Der er ikke ved de foreslåede formkrav om anvendelse af digital kommunikation lagt op til at ændre grundlæggende forvaltningsretlige regler eller principper om eksempelvis notatpligten, myndighedernes vejledningspligt, pligten til at oplyse en sag tilstrækkeligt m.v.

Der vil efter forslaget kunne stilles krav om, at virksomheder og borgere oplyser en e-mailadresse, som Landbrugsstyrelsen kan anvende til kontakt i forbindelse med behandlingen af en konkret sag eller henvendelse. Dette forventes i praksis at være vedkommende virksomheds eller borgers e-mailadresse i Offentlig Digital Post.

Der vil også kunne stilles krav om anvendelse af digital signatur eller lignende i forbindelse med andre former for digital kommunikation, eksempelvis via digitale selvbetjeningsløsninger, så Landbrugsstyrelsen har sikkerhed for, at afsenderen er den, som vedkommende giver sig ud for at være.

Der kan efter forslaget ved bekendtgørelse stilles krav om, at virksomheden skal anvende bestemte it-systemer og særlige digitale formater for at sikre, at styrelsen kan håndtere de modtagne indberetninger, eller for at sikre at indsendt dokumentationsmateriale har den fornødne validitet.

Landbrugsstyrelsen vil som offentlig myndighed fortsat skulle iagttage de databeskyttelsesretlige regler i forbindelse med håndtering af personoplysninger, som indsendes digitalt, samt ved udvikling og implementering af digitale selvbetjeningsløsninger. De centrale regler om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger findes i databeskyttelsesforordningen, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016, og lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

Med landbrugsstøttelovens § 1 a, stk. 3, foreslås det fastlagt, hvornår en digital meddelelse må anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, det vil sige modtageren af meddelelsen. Meddelelsen anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, når den er tilgængelig for adressaten. Meddelelsen anses for at være tilgængelig for adressaten fra det tidspunkt, hvor adressaten har mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det vil sige med samme retsvirkninger som fysisk post, der anses for at være kommet frem, når den pågældende meddelelse m.v. er lagt i modtagerens fysiske postkasse.

Det er i denne forbindelse uden betydning, om adressaten for myndighedens meddelelse har bragt sig i stand til at tilgå meddelelsen, f.eks. hvis modtageren af en meddelelse, som myndigheden har sendt til den pågældende via den offentlige digitale postløsning, ikke har skaffet sig den fornødne offentlige digitale signatur til at modtage meddelelser i den offentlige digitale postløsning, jf. lov om Offentlig Digital Post, eller modtageren i sit elektroniske system har installeret anordninger (spamfiltre, firewalls osv.), som afviser at modtage meddelelser.

Det er endvidere uden betydning, om adressaten oplever, at vedkommendes egen computer ikke fungerer, at vedkommende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til adressaten selv at overvinde.

Den foreslåede bestemmelse finder anvendelse både på meddelelser, som frivilligt sendes digitalt, og på meddelelser, som det er obligatorisk at sende digitalt.

En meddelelse vil normalt være tilgængelig for Landbrugsstyrelsen på det tidspunkt, hvor styrelsen kan behandle meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesanordning eller et datasystem.

En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig, uanset om afsenderen betragter meddelelsen som sendt før kl. 24.00.

IT-problemer hos Landbrugsstyrelsen (nedbrud, midlertidig kapacitetsnedgang m.v.) kan betyde, at en digital meddelelse ikke kan afleveres til Landbrugsstyrelsen.

Opstår problemer tæt på fristen for indgivelsen af meddelelsen, og kan problemerne føre til, at fristen for indgivelse af meddelelsen ikke kan overholdes, anses meddelelsen for at være kommet frem inden

for fristen, hvis den gøres tilgængelig for styrelsen inden for en rimelig tid efter, at forhindringen er ophørt.

Kan modtagelsestidspunktet for en digital meddelelse til en myndighed ikke fastlægges som følge af problemer med myndighedens it-system eller andre lignende problemer, må meddelelsen anses for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev afsendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet.

Det vil således ikke kunne komme virksomheden til skade, at indberetning modtages efter fristens udløb, hvis dette skyldes systemnedbrud hos myndigheden.

Det foreslås i landbrugsstøtlovens § 1 a, stk. 4, 1. pkt., at hvor det efter loven eller regler udstedt i medfør heraf er et krav, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet. Det foreslås endvidere i landbrugsstøtlovens § 1 a, stk. 4, 2. pkt., at sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Den foreslåede bestemmelse i landbrugsstøtlovens § 1 a, stk. 4, vedrører fravigelse af underskriftskrav for dokumenter, der er udstedt af andre end Miljø- og Fødevareministeriet, hvor det efter loven eller regler udstedt i medfør af loven er krævet, at dokumentet er underskrevet.

Underskriftskravet kan fremgå udtrykkeligt eller forudsætningsvist af de pågældende regler.

For at der ikke skal kunne opstå tvivl om, at virksomheder og borgere kan opfylde underskriftskravet på anden måde end ved personlig underskrift, foreslås det, at der indsættes en bestemmelse om, at underskriftskravet kan opfyldes ved, at underskriveren anvender en teknik, der sikrer entydig identifikation af den pågældende, f.eks. digital signatur.

Samtidig foreslås det i landbrugsstøtlovens § 1 a, stk. 5, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om, hvordan kravet om personlig underskrift, jf. stk. 4, kan opfyldes.

Bestemmelsen kan eksempelvis anvendes til at fastsætte regler om, at underskriftskravet kan opfyldes ved, at den pågældende underskriver et fysisk dokument og indscanner dokumentet som en pdf-fil.

Der vil kunne forekomme tilfælde, hvor en ansøgning til Miljø- og Fødevareministeriet skal være ledsaget f.eks. af en tilladelse fra en kommune. Sådanne originale tilladelser og lignende udstedt af andre myndigheder skal kunne indsendes som bilag til en ansøgning til Miljø- og Fødevareministeriet, og der vil således kunne fastsættes regler om, at underskriftskravet vil kunne opfyldes ved at sådanne originale tilladelser og lignende udstedt af andre myndigheder vedlægges i indscannet form.

Endvidere kan der stilles krav om, at virksomheder eller fysiske personer, som indsender dokumenter til en myndighed uden personlige underskrifter, skal opbevare et eksemplar af det pågældende dokument forsynet med originale underskrifter, som myndigheden kan forlange at få forevist i kontroløjemed.

Til § 6

Det foreslås, at lovens §§ 1 - 4 skal træde i kraft den 14. december 2019, jf. stk. 1. Ikrafttrædelsesdatoen er afpasset med det samtidig fremsatte forslag til lov om planter og plantesundhed m.v., idet visse af ændringerne er konsekvensændringer, der følger af det pågældende lovforslag, hvorfor det er hensigtsmæssigt med en samtidig ikrafttræden af disse ændringer.

Samtidig foreslås det at ophæve lov nr. 301 af 10. maj 1995 om anvendelse af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om EF-sortbeskyttelse, jf. stk. 2.

Det foreslås endvidere, at lovens § 4, nr. 6 og § 5 skal træde i kraft 1. januar 2020, jf. *stk. 3*.

Endelig foreslås det, jf. *stk. 4*, at regler fastsat i medfør af § 10, stk. 2 og 3, i lov om drift af landbrugsjorder, jf. lovbekendtgørelse nr. 958 af 10. juli 2017, tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven for 2019 og § 1 i lov nr. 301 af 10. maj 1995 om anvendelse af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om EF-sortsbeskyttelse forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye regler.

Forslaget indebærer, at en række regler, der er udstedt i medfør af de regler, der foreslås ændret eller ophævet i lovforslagets § 4, nr. 2-5, § 5, nr. 1, og § 6, stk. 2, eller tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven for 2019, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye regler, der fastsættes i medfør af de foreslåede ændrede regler i nærværende lovforslag eller i medfør af bestemmelser i den foreslåede lov om planter og plantesundhed m.v., jf. det samtidig fremsatte forslag til lov om planter og plantesundhed m.v.

For så vidt angår bekendtgørelse nr. 1548 af 11. december 2015 om flyvehavre, som bl.a. er udstedt i medfør af § 10, stk. 2 og 3, i lov om drift af landbrugsjorder, jf. lovbekendtgørelse nr. 958 af 10. juli 2017, der foreslås ændret ved lovforslagets § 4, nr. 2-5, vil bekendtgørelsen blive opretholdt, indtil den afløses af regler fastsat i medfør af bl.a. § 11 i lov om planter og plantesundhed m.v., jf. det samtidig fremsatte forslag til lov om planter og plantesundhed m.v. Ligeledes at det hensigten at opretholde bekendtgørelse nr. 842 af 23. juni 2017 om bekæmpelse af kæmpebjørneklo, som er udstedt i medfør af de pågældende bestemmelser i driftsloven, indtil den afløses af regler fastsat i medfør af driftslovens § 10, som foreslås ændret ved lovforslagets § 4, nr. 2-5.

For så vidt angår bestemmelser om obligatorisk digital kommunikation fastsat i medfør af landbrugsstøttelovens § 1 a, jf. lovbekendtgørelse nr. 231 af 22. marts 2018, der foreslås ændret ved lovforslagets § 5, nr. 1, vil følgende bekendtgørelser, der var gældende på tidspunktet for lovforslagets fremsættelse eller bekendtgørelser, der afløser de pågældende bekendtgørelser inden lovens foreslåede ikrafttrædelsesdato, blive opretholdt, indtil bestemmelserne ophæves eller ændres efter lovens ikrafttræden:

- Bekendtgørelse nr. 344 af 2. april 2019 om direkte støtte til landbrugere efter grundbetalingsordningen m.v.
- Bekendtgørelse nr. 1482 af 12. december 2018 om tilskud til frugt, grønt og mælk til uddeling på skoler og dagtilbud mv.
- Bekendtgørelse nr. 1387 af 29. november 2018 om markblok, elektronisk fællesskema og elektroniske tilsagnsskemaer
- Bekendtgørelse nr. 1371 af 27. november 2018 om slagtepræmie for kvier, tyre og stude
- Bekendtgørelse nr. 1337 af 27. november 2018 om tilskud til producentorganisationer mv. under markedsordningen for frugt og grønt
- Bekendtgørelse nr. 941 af 28. juni 2018 om godkendelse af opkøber af råmælk og behandling af data om mælkeleverancer i Danmark
- Bekendtgørelse nr. 875 af 25. juni 2018 om tilskud til støtteforanstaltninger til forbedring af betingelserne for produktion og afsætning af biavlprodukter
- Bekendtgørelse nr. 644 af 30. maj 2018 om oprettelse af producentorganisationer og sammenlutninger af producentorganisationer i mælkesektoren
- Bekendtgørelse nr. 362 af 19. april 2016 om kompensation til landbrugere for manglende direkte arealstøtte og om tildeling af betalingsrettigheder i særlige situationer

For så vidt regler, der er udstedt i medfør af tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven, så vil følgende bekendtgørelser blive opretholdt, indtil de afløses af nye regler:

- Bekendtgørelse nr. 942 af 11. august 2015 om plantesortsnavne for så vidt angår varetagelse af sekretariatsbistand til Plantenyhedsnævnet henlagt i medfør af stk. 1 i tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 på finansloven til TystofteFonden, indtil der fastsættes nye regler i medfør af den foreslåede § 22, stk. 3, 2. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 5.

- Bekendtgørelse nr. 1690 af 20. december 2016 om betaling for kontrol med planteformeringsmateriale for så vidt angår reglerne i bekendtgørelsens § 1, stk. 1 og 3, om TystofteFondens opkrævning af gebyr på til dækning af fondens udgifter til administration m.m. i forbindelse med anmeldelse af sort til optagelse i Plantenyhedsregisteret med henblik på beskyttelse som plantenyhed og opkrævning af gebyr til dækning af fondens omkostninger ved teknisk afprøvning og til årlig vedligeholdelse af plantenyhedsregistret, indtil der fastsættes nye regler i medfør af den foreslåede § 25, jf. lovforslagets § 1, nr. 7.

For så vidt angår bekendtgørelse nr. 630 af 20. juli 1995 om straf for overtrædelse af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om EF-sortsbeskyttelse, som er udstedt i medfør af § 1 i lov nr. 301 af 10. maj 1995 om anvendelse af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om EF-sortsbeskyttelse, der foreslås ophævet, jf. lovforslagets § 6, stk. 2, vil bekendtgørelsen blive opretholdt, indtil den afløses af regler, fastsat i medfør af den foreslåede § 26, stk. 4, i plantenyhedsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 8.

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

Gældende formulering

Lovforslaget

Lov om Plantenyheder

§ 9. Inden en anmeldt sort kan opnå beskyttelse, jf. dog § 21, skal Plantenyhedsnævnet konstatere, om sorten kan anses at opfylde betingelserne herfor, herunder om den har de særlige egenskaber, der er nævnt i anmeldelsen. Nævnet foranstalter i fornødent omfang afprøvning af sorten til konstatering heraf.

Stk. 2. ---

§ 19. ---

Stk. 2. Stk. 2 gælder ikke for formeringsmateriale af en sort, der er beskyttet her i landet, hvis formeringsmaterialet har oprindelse i en stat, der ikke har beskyttet sorten.

§ 22. ---

Stk. 2. ---

§ 1

I lov om plantenyheder, jf. lovbekendtgørelse nr. 10 af 4. januar 2017, foretages følgende ændringer:

1. Lovens *titel* affattes således:

»**Lov om Plantenyheder og EF- sortsbeskyttelse**«.

2. Efter § 2 indsættes i *kapitel 1*:

»§ 2 a. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte de regler eller træffe de beslutninger, som er nødvendige for anvendelsen af Den Europæiske Unions forordninger om EF-sortsbeskyttelse.«

3. I § 9, *stk. 1*, indsættes som *3. og 4. pkt.*:

»Nævnet kan lade afprøvning udføre af private juridiske personer. Den private juridiske person er undergivet nævnets instruktion og tilsyn under udførelsen af afprøvningen.«

4. I § 19, *stk. 2*, ændres »Stk. 2« til: »Stk. 1«.

5. I § 22 indsættes som *stk. 3*:

»Stk. 3. Ministeren stiller sekretariatsbistand til rådighed for Plantenyhedsnævnet. Ministeren kan henlægge varetagelsen af sekretariatsbistanden til private juridiske personer. Den private juridiske person er undergivet ministerens instruktion og tilsyn i forbindelse med varetagelse af opgaver, som er henlagt efter denne bestemmelse.«

Gebyrer

§ 25. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte bestemmelser om

1) gebyrer til dækning af udgifterne ved behandling af anmeldelser, jf. § 3, stk. 4, og ved forlængelse af beskyttelsesbrevets gyldighed, jf. § 12, stk. 2, samt til hel eller delvis dækning af udgifter ved afprøvning, jf. § 9, stk. 2,

2) rente ved for sen indbetaling af gebyrer, og

3) gebyrer for erindringskrivelser.

§ 26. ---

Stk. 2. ---

1) ---

2) ---

Stk. 3. ---

Stk. 4. ---

§ 28. Bestemmelsen i § 19, stk. 3, gælder for

1) ---

2) ---

6. *Overskriften* før § 25 affattes således:

»*Formålsbestemte betalinger*«

7. § 25 affattes således:

»**§ 25.** Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om betaling af gebyr til dækning af udgifter i forbindelse med optagelse af sorter i Plantenyhedsregisteret, jf. § 10.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om betaling for behandling af anmeldelser, jf. § 3, stk. 4, og ved forlængelse af beskyttelsesbrevets gyldighed, jf. § 12, stk. 2, samt afprøvning, jf. § 9, stk. 2.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om opkrævning af beløb, der er nævnt i stk. 1 og 2, herunder at opkrævning kan foretages af private juridiske personer direkte hos sortsejer.

Stk. 4. Betalingsforpligtelser, der er fastsat ved forordning inden for lovens område, i denne lov eller i regler udstedt i medfør af denne lov, og som ikke betales rettidigt, tillægges, medmindre andet er fastsat i Den Europæiske Unions retsakter, en årlig rente, der svarer til den fastsatte referencesats i renteloven med tillæg fra forfaldsdagen at regne. Den tillagte rente udgør dog mindst 50. kr. For rykkerbreve betales et gebyr på 100 kr., som reguleres med tilpasningsprocenten i lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste med 10 delelige kronebeløb.«

8. I § 26 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»*Stk. 4.* I regler, der fastsættes efter § 2 a, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i regler fastsat af Den Europæiske Union om EF-sortsbeskyttelse, herunder at visse overtrædelser er undergivet privat påtale.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

9. I § 28 ændres »stk. 3« til: »stk. 1«.

§ 2

I lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet, som ændret ved § 57 i lov nr. 338 af 2. april 2019 om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag, foretages følgende ændringer:

§ 19. ---

1) ---

2) ---

3) ---

4) ---

5) Klager over afgørelser, der træffes efter de love på fødevare-, landbrugs- og fiskeriets område, som giver klageadgang til nævnet efter bestemmelserne i denne lovs [§§ 49-62, 71, 72, 74 og 75, 77-89 og 93 og 94 samt dyrevelfærdsloven].

6) ---

7) ---

8) ---

1. I § 19, nr. 5, ændres »77-89« til: »77-83, 85-88«.

2. I § 19 indsættes som nr. 9 og 10:

- »9) Klager over afgørelser, der indbringes for nævnet efter § 22 i lov om planter og plantesundhed m.v.
- 10) Klager over afgørelser, der indbringes for nævnet efter § 23 a i lov om plantenyheder og EF-sortsbeskyttelse.«

§ 3

I patentloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 90 af 29. januar 2019, foretages følgende ændring:

§ 46 a. ---

Stk. 2. Har en patenthaver efter lov om plantenyheder fået tvangsbekendtgørelse til at udnytte en beskyttet plantenyhed, har sortsejeren ret til på rimelige vilkår at opnå gensidig licens til udnyttelse af opfindelsen.

1. I § 46 a, stk. 2, indsættes efter »lov om plantenyheder«: »og EF-sortsbeskyttelse«.

§ 4

I lov om drift af landbrugsjorder, jf. lovbekendtgørelse nr. 958 af 10. juli 2017, foretages følgende ændringer:

1. *Overskriften* for § 10 affattes således:

»Bekæmpelse af kæmpebjørneklo«.

§ 10. Ministeren for fødevarer, fiskeri og lige-
stilling træffer bestemmelse om, hvilke plante-
arter der skal anses for uønskede, fordi de kan
skade afgrøderne, naturen eller landskabet.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om be-
kæmpelse og forebyggelse af udbredelse af uøn-
skede plantearter, herunder om

- 1) håndtering og behandling af varer og pro-
dukter med indhold af uønskede plantear-
ter,
- 2) transport ad offentlig vej af varer og pro-
dukter med indhold af uønskede plantear-
ter,
- 3) rengøring af transportmidler, maskiner,
redskaber, emballage og lokaler, der har
været anvendt til transport, behandling,
håndtering og opbevaring af varer med ind-
hold af uønskede plantearter,
- 4) overdragelse af varer og produkter med
indhold af uønskede plantearter,
- 5) behandling af arealer med forekomst af
uønskede plantearter og
- 6) pligt til at afgive oplysning om forekomst af
uønskede plantearter, herunder ved over-
dragelse af ejendoms- eller brugsret til are-
aler eller ved anvendelse af maskiner og
redskaber m.v., der tilhører andre.

Stk. 3. I regler udstedt i medfør af stk. 2 kan
der fastsættes bestemmelser om, at ministeren
kan lade bekæmpelse eller forebyggelse af ud-
bredelse af flyvehavre og kæmpebjørneklo ud-
føre, såfremt påbud herom ikke er efterkommet
af ejeren eller brugeren inden for en nærmere
fastsat frist. Ministeren kan herunder fastsætte,
at bekæmpelsen af disse arter sker helt eller del-
vis for ejerens eller brugerens regning.

2. § 10, stk. 1, ophæves.«

Stk. 2 og 3, bliver herefter stk. 1 og 2.

3. § 10, stk. 2, der bliver stk. 1, affattes således:

»Ministeren kan fastsætte regler om bekæm-
pelse og forebyggelse af udbredelse af kæmpe-
bjørneklo, herunder om behandling af arealer
med forekomst af heraf.«

4. I § 10, stk. 3, 1. pkt., der bliver stk. 2, 1. pkt.,
udgår »flyvehavre og«.

5. I § 10, stk. 3, 2. pkt., der bliver stk. 2, 2. pkt.,
udgår »af disse arter«.

6. Efter § 12 indsættes før overskriften før § 13:

»Obligatorisk digital kommunikation

§ 12 a. Ministeren for fødevarer, fiskeri og li-
gestilling kan fastsætte regler om, at skriftlig kom-
munikation til og fra Miljø- og Fødevareministe-
riet om forhold, som er omfattet af denne lov eller
af regler udstedt i medfør heraf, skal foregå digi-
talt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere re-
gler om digital kommunikation, herunder om an-
vendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale
formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse efter denne lov anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

Stk. 4. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør heraf er et krav, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 5. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 5. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om opfyldelse af underskriftskrav, jf. stk. 4.«

§ 5

I landbrugsstøtteleven, jf. lovbekendtgørelse nr. 231 af 22. marts 2018, foretages følgende ændring:

1. § 1 a affattes således:

»§ 1 a. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Miljø- og Fødevareministeriet om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør heraf, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse efter denne lov anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

Stk. 4. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør heraf er et krav, at et dokument,

§ 1 a. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om, at virksomheders ansøgning om støttebeløb og indberetning af oplysninger efter regler fastsat i medfør af § 1 skal ske digitalt, og at kommunikation i forbindelse hermed skal foregå digitalt mellem ministeren og virksomhederne.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital ansøgning og indberetning samt digital kommunikation, jf. stk. 1, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur el. lign.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om, at ministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, kan udstede afgørelser og andre dokumenter i forbindelse med ansøgninger og indberetninger som nævnt i stk. 1 uden underskrift, med maskinelt eller på tilsvarende måde gengivet underskrift eller under anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt afgørelsen eller dokumentet. Sådanne afgørelser og dokumenter sidestilles med afgørelser og dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af

elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af Miljø- og Fødevarerministeriet eller den, ministeren bemyndiger hertil, som afsender.

Stk. 5. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 5. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 5. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om opfyldelse af underskriftskrav, jf. stk. 4.«

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 14. december 2019, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Samtidig ophæves lov nr. 301 af 10. maj 1995 om anvendelse af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om EF-sortsbeskyttelse.

Stk. 3. § 4, nr. 6 og § 5 træder i kraft 1. januar 2020.

Stk. 4. Regler fastsat i medfør af § 10, stk. 2 og 3, i lov om drift af landbrugsjorder, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 958 af 10. juli 2017, § 1 a i landbrugsstøtteloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 231 af 22. marts 2018, tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven for 2019 og § 1 i lov nr. 301 af 10. maj 1995 om anvendelse af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om EF-sortsbeskyttelse forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye regler.